

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİ VİYOLONSEL
EĞİTİMİNDE MOTİVASYONUN YERİ VE ÖNEMİNE İLİŞKİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Zeynep ÖZDER

Ankara
Kasım, 2009

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİ VİYOLONSEL
EĞİTİMİNDE MOTİVASYONUN YERİ VE ÖNEMİNE İLİŞKİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Zeynep ÖZDER

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN

Ankara
Kasım, 2009

Zeynep ÖZDER'in "Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Öneme İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri" başlıklı tezi 08.01.2010 tarihinde jürimiz tarafından Müzik Eğitimi Ana Bilim / Ana Sanat Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Başkan: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞEREN

Üye (Danışman): Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN

ÖN SÖZ

Bu araştırma Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde viyolonsel eğitiminde motivasyonun önemini ortaya koymak ve öğrencilerin ne koşullarda daha iyi motive olabilecekleri hakkında bilgi toplamak amacı ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında rehberliği ve sabrı ile bana çok yardımcı olan tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN'e ve hem rehberliği hem de manevi desteği ile hep yanımda olan hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN'a ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞEREN'e ve her zaman yanımda olup bana destek olan ailem ve arkadaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

ZEYNEP ÖZDER

ÖZET

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİ VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE MOTİVASYONUN YERİ VE ÖNEMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

ÖZDER, Zeynep

Yüksek Lisans, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN

Kasım-2009, 70 sayfa

Bu araştırma, Türkiye’deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde viyolonsel eğitiminde motivasyonun önemine yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerini belirli boyutlarıyla inceleyip ortaya koymak, viyolonsel eğitiminde motivasyonun etkisini ve motivasyonu olumsuz yönde etkileyen fiziksel koşullar ve öğrenciler arası farklılıklar gibi sebepler tespit edilerek öğretmen ve öğrenci için daha iyi koşullarda daha istekli olarak çalışmalarını sağlamak, öğrencilerin ders içi motivasyonlarını arttırmak için neler yapılabileceğini ortaya koymak amacı ile yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Viyolonsel, motivasyon, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri.

ABSTRACT

This study aims firstly to analyze in certain aspects opinions of teachers and state their relations, regarding the importance of motivation in Violoncello education the Anatolian Fine Arts High Schools in Turkey. Secondly, the objective is to allow teachers and students to work more willingly in better conditions by determining the factors causing negative motivation in Violoncello education; such as physical conditions and differences between students. Finally, this study aims to provide feedbacks to increase motivation of students during class.

Key Words: Violoncello, motivation, Anatolian Fine Arts High Schools.

ÇİZELGELERİN LİSTESİ.

Çizelge 4.1.1.1. Viyolonsel Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	22
Çizelge 4.1.1.2. Viyolonsel Öğretmenlerinin Viyolonsel Öğretmenliğinin Yanısıra İdari Görevlerde Bulunma Durumu.....	22
Çizelge 4.1.1.3. Viyolonsel Öğretmenlerinin Meslekteki Hizmet Süresine Göre Dağılımı.....	23
Çizelge 4.1.1.4. Viyolonsel Öğretmenlerinin Viyolonsel Öğretmeni Olarak Hizmet Süresine Göre Dağılımı.....	23
Çizelge 4.1.2.1. Viyolonsel Öğrencilerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	24
Çizelge 4.1.2.2. Viyolonsel Öğrencilerinin Viyolonsel Eğitimi Alma Durumlarına Göre Dağılımı.....	24
Çizelge 4.1.2.3. Viyolonsel Öğrencilerinin Okulu Seçmelerindeki Etkenlere İlişkin Görüşleri.....	25
Çizelge 4.1.2.4. Viyolonsel Öğrencilerinin Viyolonsel Çalgısını Seçmelerindeki Etkenlere İlişkin Görüşleri.....	26
Çizelge 4.1.2.5. Viyolonsel Öğrencilerinin Gelecekte Kendilerini Nerede Gördüklerine İlişkin Görüşleri.....	26
Çizelge 4.2.1 Viyolonsel Öğretmenlerinin Meslekte Uzmanlığın Artırılmasının Önemine İlişkin Görüşleri.....	27

Çizelge 4.2.2. Viyolonsel Öğretmenlerinin Okul Yönetimi Tarafından Fikrinin Almasına İlişkin Görüşleri.....	28
Çizelge 4.2.3. Viyolonsel Öğretmenlerinin Okuldaki Alan Toplantılarının Verimli Geçmesine İlişkin Görüşleri.....	28
Çizelge 4.2.4. Viyolonsel Öğretmenlerinin Derslerde Çalgılarını Aktif Olarak Kullanma Durumu.....	29
Çizelge 4.2.5. Viyolonsel Öğretmenlerinin Konsere Gitme Durumu.....	30
Çizelge 4.2.6. Viyolonsel Öğretmenlerinin Aktif Olarak Konser Etkinliklerinde Bulunma Durumu.....	30
Çizelge 4.2.7. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrenci Konseri Düzenleme Durumu.....	31
Çizelge 4.2.8. Viyolonsel Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Okulun Fiziksel Şartlarının Öğrencilerin Çalışmalarına Uygunluk Durumu.....	32
Çizelge 4.2.9. Viyolonsel Öğretmenlerinin Derslerde Çalgısını Kullanmasının Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	33
Çizelge 4.2.10. Viyolonsel Öğretmenlerinin Konser Etkinliklerinde Bulunmasının Öğrencinin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	34
Çizelge 4.2.11. Viyolonsel Öğretmenlerinin Yapılacak Konser ve Çalıştaylara Öğrencilerini Yönlendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	35

Çizelge 4.2.12. Viyolonsel Öğretmenlerinin Oda Müziği vb Grup Çalışmalarına Öğrencilerini Yönlendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	36
Çizelge 4.2.13. Viyolonsel Öğretmenlerinin Dönem İçinde Çalışılacak Olan Etüt ve Eserleri Seçerken Öğrencilerin Fikrini Almasının Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	37
Çizelge 4.2.14. Viyolonsel Öğretmenlerinin Derse Başlamadan Önce Öğrencilere Dersle İlgili Merak Uyandıracak Sorular Sormasının Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	38
Çizelge 4.2.15. Viyolonsel Öğretmenlerinin Ders İçerisinde Geriye Dönüşler Yapıp Daha Önce Çalışılan Eserleri Dinlemesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	39
Çizelge 4.2.16. Viyolonsel Öğretmenlerinin Ödevlerin Nasıl Çalışılacağı Hakkında Öğrenciyi Bilgilendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	40
Çizelge 4.2.17 Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrencilerin Çaldıkları Eserlerin Bestecileri ve Dönem Özellikleri Hakkında Öğrencileri Araştırmaya Teşvik Etmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	41
Çizelge 4.2.18. Viyolonsel Öğretmenlerinin Derslerde Doğaçlama Çalışmalarına Yer Vermesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	42

Çizelge 4.2.19. Viyolonsel Öğretmenlerinin Başarılı Sınav ve Konser İçin Öğrencileri Ödüllendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	43
Çizelge 4.2.20. Viyolonsel Öğretmenlerinin Başarılı Sınav ve Konser Haricinde Gösterdiği Gayret ve İlerlemesi İçin Öğrencileri Ödüllendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	44
Çizelge 4.2.21. Ödüllendirmenin Çalgı Dersindeki Başarıya Olan Etkisine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	45
Çizelge 4.2.22. Viyolonsel Öğretmenlerinin Çalgı Dersi Dışında Öğrencilerin Diğer Dersleri İle İlgilenmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonuna Olan Etkisine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	46
Çizelge 4.2.23. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrencilerin Okul Dışı Yaşantısı İle İlgilenmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonuna Olan Etkisine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	47
Çizelge 4.2.24. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrencilerin Olumlu Yanlarını Vurgulayarak Cesaretlendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonuna Olan Etkisine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	48
Çizelge 4.2.25. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrencilere Sorumluluk Vererek Kendileri ile Yarışmalarını Sağlaması ve Onların Başarı Güdülerinin Gelişmesine Yardımcı Olmasının Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	49
Çizelge 4.2.26. Öğretmenlerin Derse Hazırlıksız Gelen Öğrenciyi Cezalandırmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri.....	50

Çizelge 4.2.27. Cezalandırılmanın Viyolonsel Dersine Olan Motivasyonunun Azalmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	51
---	----

KISALTMALAR LİSTESİ

A.G.S.L. : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZASI.....	i
ÖN SÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	v
KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Eğitim.....	1
1.2 Sanat Eğitimi.....	1
1.3 Müzik Eğitimi.....	2
1.4 Motivasyon (Güdülenme).....	3
1.4.1. İçsel ve Dışsal Güdüler.....	6
1.5 Güdülenmeyle İlgili Kuramsal Yaklaşımlar.....	8
1.5.1. Davranışçı Yaklaşım.....	8
1.5.2. Bilişsel Yaklaşım.....	8
1.5.3. Sosyal Öğrenme Yaklaşımı.....	9
1.6 Başarı Güdüsü.....	10
1.7 Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri.....	12
1.8 Çalgı Eğitimi ve Motivasyon.....	13
1.9 Problem Cümlesi.....	15
1.9.1. Alt Problemler.....	15
1.10 Araştırmanın Amacı.....	15
1.11 Araştırmanın Önemi.....	15
1.12 Sınırlılıklar.....	16
1.13 Sayıltılar.....	16
1.14 Kısaltmalar.....	16

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	17
3. YÖNTEM.....	18
3.1. Evren ve Örneklem.....	18
3.2. Verilerin Toplanması.....	18
3.3. Anketin Hazırlanması ve Uygulanması.....	19
3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Bulguları Yorumlanması.....	20
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	21
4.1. Kişisel Bilgiler.....	22
4.1.1. Viyolonsel Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bilgiler ve Yorumlar.....	22
4.1.2. Viyolonsel Öğrencilerinin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bilgiler ve Yorumlar.....	24
4.2. Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencileri'nin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Öneme İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar.....	27
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	52
5.1. Sonuç.....	52
5.2. Öneriler.....	56
KAYNAKÇA.....	58
EKLER.....	60

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. Eğitim

Eğitim, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, değiştirme ve geliştirmede en etkili süreçlerin başında gelir. Eğitim sözcüğü pek çok farklı şekilde tanımlanmıştır.

“Eğitim, fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyo-kimyasal değişiklikler oluşturma süreci şeklinde tanımlanabilir” (Sönmez, 2005: 2).

“Eğitim, önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesidir” (Aktaran Cüceloğlu, Oğuzkan 1974 : 18).

Çağdaş eğitim bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönleriyle birer bütün halinde en uygun ve ileri düzeyde yetiştirilmelerini amaçlar. Bu anlamda eğitim “bilim eğitimi”, “sanat eğitimi” ve “teknik eğitimi”nin bir bileşkesi olarak da görülebilmektedir (Uçan, 2005 : 70).

1.2. Sanat Eğitimi

Sanat insan için vazgeçilmezdir. Çünkü sanat yaşamla iç içedir. Yalın ve özlü anlamıyla *sanat eğitimi*, “bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma” ya da “bireyin sanatsal davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir” (Uçan, 1996: 125).

Eğitimin üç ana boyutundan oluşan sanat eğitimi şu üç daldan oluşur.

1. Fonetik Sanatlar Eğitimi
2. Plastik Sanatlar Eğitimi
3. Dramatik Sanatlar Eğitimi

Müzik eğitimi, fonetik sanatlar eğitiminin boyutlarından biri olarak kabul edilmektedir.

1.3. Müzik Eğitimi

“Müzik eğitimi temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin (çocuğun/öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak, belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasında iletişim ve etkileşim daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir (Uçan 1994: 14).”

Müzik eğitimi aslında bir bütün olmakla beraber, çeşitli kollara ayrılmaktadır.

Bunlar,

- 1- Genel Müzik Eğitimi
- 2- Özengen Müzik Eğitimi
- 3- Mesleki Müzik Eğitimi'dir.

“Genel müzik eğitimi, iş-meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program ayrımı gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir “insanca yaşam” için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar” (Uçan 1994: 26).

“Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, sevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar” (Uçan 1994; s. 27).

“Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup,

dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar (Uçan, 1994: 27).”

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi, devlet konservatuvarlarının lisans düzeyinde, müzik ve sahne sanatları fakültelerinde ve eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dallarında verilmektedir.

Müzik eğitimi alan kişilerin müziğe olan sevgi ve ilgisinin sağlanabilmesi için çok çalışması ve disiplinli olması gerekmektedir. Bu disiplin ancak yüksek dercede motivasyon ile sağlanabilir.

1.4. Motivasyon (Güdülenme)

Eğitim açısından önemi tartışılmaz olan motivasyon aşağıda birkaç değişik biçimde tanımlanmıştır.

“Motivasyon, hedefe yönelik bir davranış dizisini başlatan yönlendiren, devamını sağlayan ve neticede durduran bir süreç veya süreçler zinciridir” (Arık, 1996: 15-22).

Günal 1999’a göre, Hançerlioğlu’nun Toplum Bilimleri Sözlüğü’nde motive ile ilgili olarak şunlar söylenmektedir. “Motiv, güdü başlığında ele alınmaktadır. Güdü Fransızca’da “motif”, Almanca’da “motiv”, İngilizce’de “motive” sözcükleri ile eş anlamlıdır” (Orhan, 2006: 131).

John Adair Etkili Motivasyon adlı kitabında motivasyon ile ilgili olarak şunları söylemiştir. “Tipik olarak güdü ve motivasyon kelimeleri insanın içinde bulunan ve iş hayatında kişiyi yükselmeye ve başarılı olmaya teşvik eden bir anlamı çağırır. Bu bir ihtiyaç, tutku veya his olabilir, fakat sonuç olarak kişiyi kesin bir çizgide harekete geçmeye zorlar. İç dürtüler, ne kadar kuvvetli olursa olsun, isteklerinizle uyumuyor ve sizi harekete geçirmiyorsa kesinlikle etkili olmayacaktır. Bir şeyi yapmak istemek, karar verilen bir eylemi başlatmaya yönelik atılmış şuurlu bir adımdır ve karar vermekle eş anlamlıdır. Hedefe yönelik sergilemiş olduğunuz davranışlarınızda motivasyonunuz

belirleyici rol oynar ve sonuç olarak niyetinizi veya arzunuzu ortaya koyan belirli davranışlar gösterirsiniz” (Adair, 2003: 9).

“Motivasyon (güdülenme), okuldaki öğrenci davranışlarının yönünü, şiddetini, kararlılığını belirleyen en önemli güç kaynaklarından biridir” (Fidan, 1996: 129)

Okul ve sınıfta ortaya çıkan öğrenme güçlükleriyle disiplin olaylarının önemli bir kısmının kaynağı güdülenme ile ilgilidir. (Fidan, 1996: 129).

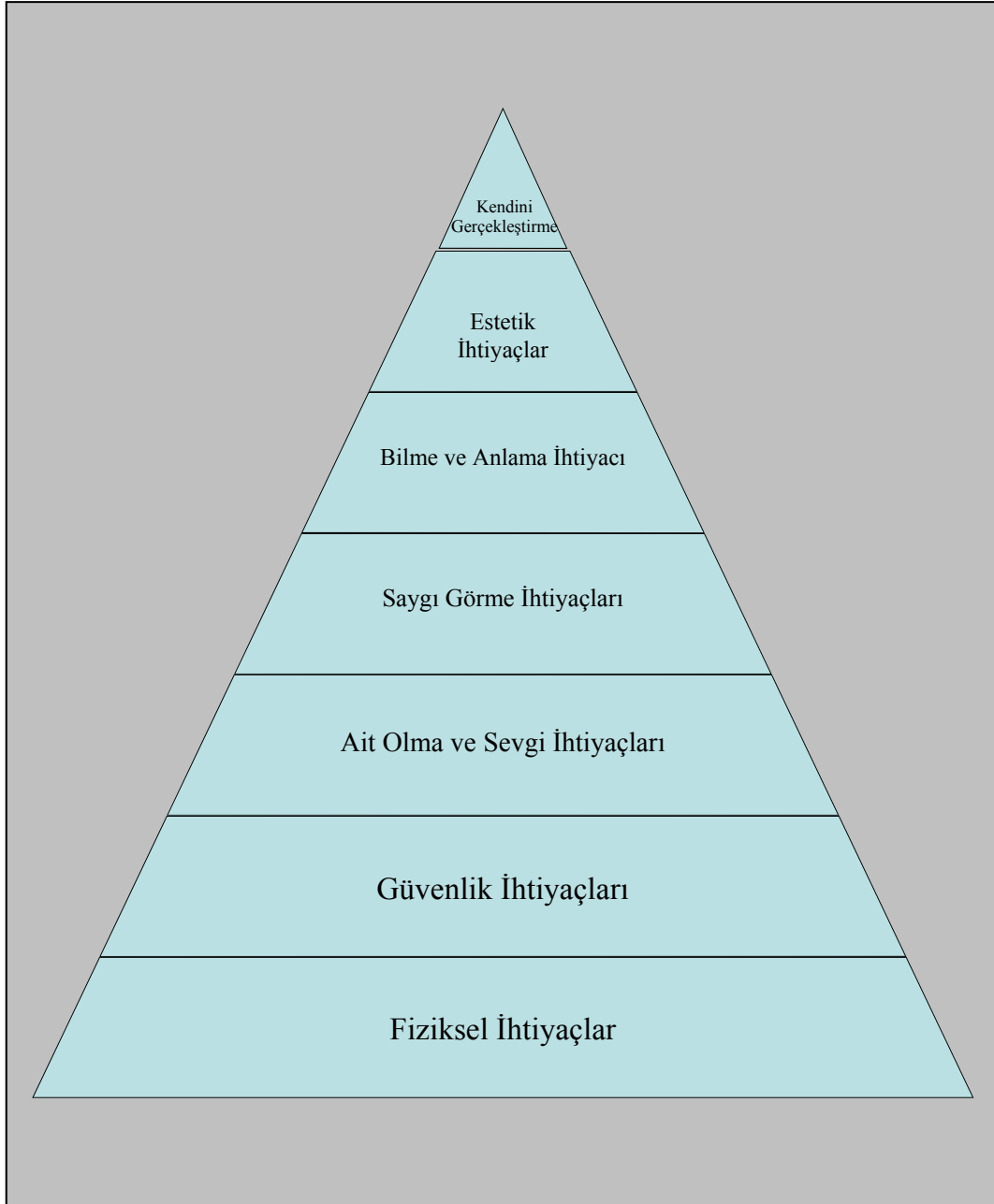
Öğrenmek için her öğrenci öğretme-öğrenme sürecine istekli katılmak, öğrenmenin gerektirdiği ilkelere uymak, öğrenmesinden sorumluluk taşımak ve çalışmak zorundadır. Bu nedenle, öğrenme için gerekli güdülenmeyi sağlamak okulun ve öğretmenlerin öncelik taşıyan görevlerinden biridir (Fidan, 1996: 129).

“Birey, kendini gerçekleştirme ihtiyacı tatmin olana kadar, özsaygı ve başkaları tarafından kabul edilme aşamalarından geçerek ve mümkün olduğunca daha fazlasını başararak kendini tamamiyle geliştirmiş ve tatmin olmuş hissedene kadar yukarıya doğru hareket eder. Bununla beraber, herhangi bir anda daha alt düzeydeki ihtiyaçların karşılanması aniden durdurulursa, kişi yeniden bu ihtiyaçlarla motive edilecektir” (Maitland, 1997: 7-8).

Muhtemelen en iyi bilinen motivasyon teorisyeni Amerikalı psikolog Abraham Maslow’dur.

“Güdünün önemli bir kaynağı ihtiyaçlardır. Birey çoğunlukla kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere eylemde bulunur. Maslow bireyin güdülenmesinin temelinde yatan gereksinmelerin belli bir sıra izlediğini ve bireyin alt düzeydeki ihtiyaçlarını karşılamadan üst düzey ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik davranışta bulunmayacağını savunmaktadır” (Erden ve Akman,2004: 234-235).

Aşağıdaki şekilde görüldüğü gibi bireyin temel ihtiyaçları öncelikle fiziksel bedensel, daha sonra güvenlikte olma, bir gruba ait olma saygı görme, anlama, statü kazanma ve kendine saygı duymadır.

Maslow'un İhtiyaç Hiyerarşisi
 (Erden ve Akman,2004: 234-235).

Sınıftaki her öğrencinin birincil ihtiyaçları birbirinden farklıdır. Örneğin kendini sınıfın bir üyesi olarak görmeyen ya da sınıfta arkadaş edinememiş bir öğrenci bu gereksinmesi karşılanmadan başarılı olamaz. Benzer biçimde okulda ya da evde fizyolojik ihtiyaçları karşılanmayan bir öğrenci sınıfta derslerle ilgilenmez. Bu nedenle

öğretmenlerin öğrencileri ve onların ihtiyaçlarını çok iyi tanınması ve onların ihtiyaçlarına uygun öğrenme ortamı yaratması gerekir (Erden ve Akman, 2004: 235).

Güdü, belli durumlarda belli amaçlara ulaşmak ve gerekli davranışların yapılabilmesi için organizmayı harekete geçiren, enerji veren, duyuşsal bir yükselme'ye (coşku,istek) neden olan ve davranışları yönlendiren bir “itici güç”tür. Güdülenme, belli amaçlara ulaşmak için bir güç kazanma halidir (Fidan, 1996: 129).

1.4.1. İçsel ve Dışsal Güdüler

Güdüler genel olarak, içsel veya dışsal olmak üzere iki ana kategoriye ayrılır. Dışsal güdü, bireyin dışından gelen etkileri içerir. Bir öğrencinin yüksek not aldığı için öğretmeni tarafından övülerek pekiştirilmesi buna örnek gösterilebilir. İçsel güdü ise , bireyin içinde varolan ihtiyaçlarına yönelik tepkilerdir. Merak , bilme ihtiyacı, yeterli olma isteği , gelişme arzusu içsel güdülere örnek gösterilebilir (Selçuk, 2007: 219).

Öğrenme Güdüsü

-Dışsal Güdü

-İçsel Güdü

İçsel güdülenme öğrencilerin yaptıkları işi daha ısrarlı sürdürmelerine ve başarılı olmalarına yardımcı olur. Ancak tüm öğrencilerin okulda verilen etkinlik ya da çalışmalara içsel olarak güdülenmelerini beklemek de yanlıştır. Bazı etkinlikler öğrencilerin ihtiyaçlarına, ilgilerine uygun olmayabilir. Bu durumlarda öğrencileri dıştan güdülemeye çalışmak gerekir (Erden; 2005: 105).

Bir dersin işlenişinde ikinci basamak güdülemedir. Hangi konu olursa olsun, öğrencilerin niçin öğrenmek zorunda oldukları bir tartışma ortamı açılarak öğretmen ve öğrencilerle birlikte ortaya konulabilir. Bu güdüleyici tartışma ortamının başlaması için

öğretmen ilk girişimi yapabilir. Öğrencilerin öğrenme isteklerini güdülemek için öğretmen, bu davranışların bir sonraki derste nasıl işe yarayacaklarını ya da yaşamlarında mutlu ve başarılı olmaları için neden gerekli olacağını örneklerle gösterip vurgulayabilir. Her örnek olay, davranışlarla ve öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyiyle ilgili olmalıdır. Bu örnek olaylar, öğrenci için güçlü birer güdüleyici olabilirler. Örnekler başarılı kişilerin yaşamlarından, anılardan seçilebilir. Bu basamakta kazandırılacak davranışların öğrenci için neden gerekli olduğu konusunda dersin başında kısa bir açıklama yapmak, ya tam güdülemeyi sağlayabilir, ya da hiç etkili olmayabilir. Onun için böyle açıklamalara çoğu kez bel bağlanmamalıdır (Sönmez, 2005: 166).

Binbaşıoğlu'na göre öğrenmeyi etkileyen bir etken olarak güdüler üç yönden önemlidir:

Güdü, davranışı oluşturan en önemli koşuldur.

Güdü, pekiştirme için gereklidir.

Güdü, davranışın değişikliğini denetler.

Öğrenmeyi etkilemedeki etkinliğinin yanı sıra güdülerin;

*Öğrenme sırasında, davranışların canlı ve istekli olmasını sağlamak,

*Bireyde saklı olan enerjiyi ortaya çıkartmak,

*Bireyin kendisi ile ilgili tepkilerde bulunmasını sağlamak,

*Bireyin davranışlarına yön vermek,

*Bireyin yaptığı işin sonunda alacağı sonucu görebildiği oranda başarısını arttırmak gibi görevleri vardır (Tufan, 2000) (Orhan, 2006: 131-132).

“Güdü organizmayı belirli tepkilerde bulunmaya ve sonuç olarak bir şeyler öğrenmeye zorlamaktadır. Buna bağlı olarak , güdülenme öğrenme için gerekli ön şartlardan biri olmaktadır. Yeterince güdülenmemiş bir öğrenci, öğrenmeye hazır hale gelmemiş demektir, kişiyi öğrenmeye sevk edecek önemli bir neden olmadıkça öğrenmeye karşı ilgi gelişmez. İnsanlar genellikle merak duydukları ve ilgi çekici buldukları konuları daha çabuk öğrenirler. Fakat okuldaki bütün konuların öğrencinin ilgisini çekmesi beklenemez. O halde öğrenciyi güdülemenin yolları nelerdir? Bu soruyu cevaplandırabilmek için, öncelikle güdülerin

sınıflandırılmasından söz etmek gerekmektedir. Bu konuda çok çeşitli kuramlar mevcuttur. Bunlardan başlıcaları davranışçı yaklaşım, bilişsel yaklaşım ve sosyal öğrenme yaklaşımıdır (Selçuk, 2007: 219-220).”

1.5. GÜDÜLENMEYLE İLGİLİ KURAMSAL YAKLAŞIMLAR

1.5.1. Davranışçı yaklaşım;

Bu gruba giren kuramcılara göre, hayat varlık sürdürme savaşından başka bir şey değildir. İnsanda, yaşamına yönelmiş tehditlere karşı tepkide bulunmaya yönelik içgüdüler vardır. Bu tehditler belli bazı ihtiyaçlar biçiminde ortaya çıkar. Bu ihtiyaçlar, tatmine kadar organizmayı hareketli tutar. Bu nedenle motifler biyolojik ihtiyaçların yaratılmasıyla uyarılır (Arı, Üre ve Yılmaz,1999:170).

Daha önceki konularda da belirtildiği gibi organizma pekiştirilen davranışı tekrar elde etme eğilimindedir. Sınıfta sorulan sorulara doğru cevap veren öğrenciler pekiştirildiğinde daha sonraki sorulara cevap vermeye güdülenir. Öğrencinin yaşına göre uygun pekiştireçler verilirse öğrenciler öğrenmeye karşı istek duyarlar. Böyle bir yaklaşım kolaylıkla anlaşılacağı gibi dışsal güdülenmeye dayalıdır. Öğrenci ödüle ulaşmak için kendi amaçlarını bir kenara bırakıp ödül getiren amaçlara yönelebilir. Sonuçta , davranışlar ödül almak için yapılır hale gelir. Oysa öğrencinin içsel olarak kendisini pekiştirmesi ve kendi başına karar vererek uygun amaçlara yönelmesi daha uygun olacaktır. Diğer yandan, pekiştireçlerin etkili kullanılmaması güdülenmeyi zora sokacaktır. Örneğin , herkesin kolaylıkla ulaşabileceği pekiştireçleri sınıfa sunmak çok etkili olmayacaktır. Ya da tembel öğrencilere yüksek not aldıklarında ödül vaat etmek ulaşma ihtimalleri zayıf olduğu için fazla önemsenmeyecektir (Selçuk, 2007: 220-221).

1.5.2. Bilişsel yaklaşım;

Tolman ve Lewin’in öncülüğünü yaptığı “Beklenti Kuramı”na göre belirli bir eylemin bir amaca yönelik olduğu ifade edilir. Bilişsel yaklaşımların temelinde, bireyin sonuçlar hakkında bir fikre sahip olduğu inancı yatar. İnsan davranışlarının sonucuna ilişkin fikir sahibidir. Bu nedenle, bu sonuçlar arasında kendi gözündeki değerine göre bilinçli seçimler yapar (Arı ve diğerleri, 1999: 171).

Eggen ve Kauchak,1995’e göre, bu yaklaşım davranışçı yaklaşıma karşıt görüşler içerir. Davranışçı yaklaşımda dışsal etkenler önemli görülürken, bilişsel yaklaşımda

işsel etkenler ön plana çıkmaktadır. Bireyler dış uyarıcılardan ziyade, bu uyarıcıları yorumlama biçimlerine göre tepkide bulunurlar. Davranışlar üzerinde, bilme, dengeleme, dünyayı anlama gibi ihtiyaçlar etkili olmaktadır. Hoşlandığı bir dersin sınavına çalışan yorgunluğunu, açlığını ya da uykusuzluğunu fark etmeyebilir. Çünkü ,yeterli olan ve amaçlarını gerçekleştirme gibi ihtiyaçların etkisi altındadır. Öğretmenlerin ders esnasında merak uyandırma, kavramsal zıtlık oluşturma gibi öğrencilerin işsel ihtiyaçlarını harekete geçirecek etkinliklerde bulunmaları gerekir. Ancak, bütün öğrencilerde işsel ihtiyaçların harekete geçirilmesi zorunludur. Çünkü öğrencilerin beklentileri, amaçları, değerleri çok farklıdır. Bilişsel yaklaşım öğrenciler arasındaki farklılıkları açıklamada yardımcı olabilir (Selçuk, 2007: 221-222).

1.5.3. Sosyal Öğrenme Yaklaşımı;

Bu yaklaşım hem davranışçı hem de bilişsel yaklaşımların özelliklerini içerir ve yeni boyutlar ekler.

Sosyal öğrenme kuramına göre, sadece dışsal uyarıcılardan etkilenmediğimiz gibi, yalnızca işsel etkilerle de yönlendirilmemeliyiz. Çevresel değişkenler ve bilişsel özellikler kadar, öz-yeterlilik, bağımlılık, başarı, saldırganlık gibi kişisel özellikler de bireyin davranışını etkiler. Davranışlar çevresel değişkenler, bilişsel özellikler ve kişisel özelliklerin etkileşimi sonucunda ortaya çıkar (Selçuk, 2007: 222).

Sosyal öğrenme yaklaşımına göre, güdülenmeyi etkileyen üç ana etken vardır. Bunlar;

- a. Bireyin amacına ulaşma beklentileri,
- b. Amacın birey için değeri,
- c. Bireyin yapılacak işe yönelik tepkisidir.

Birey ilk iki maddeye olumlu cevaplar veriyorsa öz-yeterlilik duygusu geliştirecektir. Öz-yeterlilik, bireyin belirli bir işi başaracak yeteneğe sahip olduğuyla ilgili algısıdır (Selçuk, 2007: 222).

“Birey geçmiş yaşantılarına dayalı olarak veya başka kişilerin yaşantılarını gözleyerek, bir işin sonucunu tahmin eder. Beklenen sonuçlar olumlu ise ve yapılacak iş yarar sağlayacaksa güdülenme gerçekleşir. Davranışlar büyük bir çoğunlukla önceki davranışların sonuçları tarafından yönlendirilir. Örneğin, kışın ellerimizin donmasını beklemeksizin eldivenlerimizi giyeriz. Çünkü , önceki yaşantılarımızdan böyle bir çıkarsama yaparız. Öğrenciler yeni bir yarıyla başladıklarında alacakları derslerin hangilerinde başarılı ya da başarısız olacaklarına dair bir yargı geliştirirler. Bu yargı büyük ölçüde sonucu etkiler” (Selçuk, 2007: 222).

1.6. Başarı güdüsü:

Öğrencinin güdülenmesinde başarılı olma ve başarısızlıktan kaçınma gereksinimi çok önemli bir rol oynar.

Başarı güdüsü aşağıda değişik biçimlerde tanımlanmıştır;

“Erişilmesi gereken bir kalite standardına sahip her alanda, bireysel yeterliği sürdürme ve artırma eğilimi. Veya, ulaşmak için belirli bir gayreti gerektiren belirli bir hedefe, başarılı bir şekilde erişme eğilimi. Yahut belirli bir yeterlik derecesine göre çaba harcayarak zihinsel veya fiziksel faaliyette bulunma eğilimi. Veyahut, belirli bir işi başarılı bir şekilde tamamlama eğilimi (Arık, 1996: 315)”.

Çocuk ve yetişkinlerde karşılaşılan engellerin ve sorunların üstesinden gelmek ve yorulmadan bıkmadan uğraşmak eğilimi vardır. Bu durum, onların başarmak için kuvvetli istek taşıdıklarını gösterir. Nedeni ne olursa olsun; böyle bir duygu ve ihtiyacın varlığı öğretmenler için ümit ve cesaret kaynağıdır. Başarma ihtiyacının sınıf öğretiminde geçerli olan şu yönleri vardır;

- 1- Bilişsel (zihinsel) yönden belirsizlik; Kişileri bu durumlardan kurtarmaya sevkeder. Bu suretle insanlar bilme ve anlama ihtiyaçlarını giderirler.
- 2- Kendini gerçekleştirme ve tanıma; Bu ihtiyaç insana başarılı olmasıyla gittikçe artan bir prestij ve statü kazandırır.
- 3- Başkaları tarafından kabul edilme; başarılı olma, başkalarının kişinin kendisini değerli bir insan olarak görmelerine katkıda bulunur (Fidan, 1996: 134-135).

“Öğretmenlerin, öğrencilerdeki başarılı olma ihtiyacını dikkate alarak öğrencilerini bireysel olarak tanımak ve onların potansiyellerini gözönünde tutarak öğretimi düzenlemeleri gerekir. Bunun yanında, başarıma ihtiyacı yüksek olanlarla düşük olanlara aynı öğretme stratejilerinin uygulanmaması yerinde olur” (Fidan, 1996: 135).

Bu stratejileri saptarken aşağıda verilen öğrenci özelliklerini dikkate almak hem öğrencinin hem de öğretmenin işini kolaylaştırır.

Yüksek başarıma güdüsü taşıyan öğrenciler öğrenme sürecinde şu davranışları göstermektedirler:

- 1- Çetin problemlerle daha iyi ve zevkle uğraşırlar.
- 2- Bütün ayrıntıları belli ve kesinliği olan bir not verme sistemi onlara daha uygun gelir.
- 3- Kendilerini zaman zaman yaptıklarının doğru olup olmadığının bilgisinin (geribildirim) verilmesini isterler.
- 4- Yeni ve beklenmeyen orjinal problemleri tercih ederler.
- 5- Başarısızlıktan yılmazlar.

Başarı isteği düşük olanlar ise,

- 1- Orta zorluktaki problem ve ödevleri tercih ederler.
- 2- Oldukça sık pekiştirme ve geribildirim beklerler.
- 3- Anlamlı olarak, küçük adımlarla (adım-adım) çalışırlar.
- 4- Hoş görülü bir not sistemini benimserler.
- 5- Yanlışlarının başkaları tarafından duyulmasından sakınırlar (Fidan, 1996: 135-136).

1.7. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan müzik eğitimi Mesleki Sanat Eğitimi kapsamındadır. A.G.S.Liseleri ülkemizde verdiği mesleki eğitim ile ortaöğretim’de önemli bir yere sahiptir.

Ülkemizde profesyonel müzik eğitiminin (müzik öğretmenliği) alt yapısını bugün için artık A.G.S.Liseleri oluşturmaktadır. Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının öğrencilerini AGS Liselerinden mezun öğrenciler oluşturmaktadır.

“A.G.S.L. kurulduğu tarihten bugüne öğrenci ve öğretmen almakta, eğitim-öğretim programları oluşturulmakta ve geliştirilmekte, kendilerine kaynaklık eden ilköğretim kurumları ve kendilerinin kaynak oluşturduğu yüksek öğretim kurumlarıyla gittikçe yoğunlaşan bir iletişim ve etkileşim içinde bulunmaktadır. Özellikle mezun öğrencilerin belli bir müzik altyapısıyla yerleştikleri yüksek öğretim kurumları açısından önemli bir yere sahiptir. Kısa zamanda MEB, ilgili yüksek öğretim kurumları ve bazı uluslar arası kurum ve kuruluşların ilgi odağı haline gelmiştir” (Uçan, 1996: 72).

Anadolu güzel sanatlar liseleri, ilköğretim eğitiminden sonra 4 yıl öğrenim veren yatılı, gündüzlü ve karma okullardır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır.

A.G.S.L. M.E.B.’nın Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’ne bağlı okullardır. Bu okullarda Bakanlıkça uygun görülen ders çizelgeleri ve öğretim programları uygulanır. Programlar düzenlenirken yabancı dil dersleri ile sanat derslerine ağırlık verilir. (http://ogm.meb.gov.tr/gos_okbilgi.asp?kurumturu=98)

A.G.S.L. ilk olarak 1989 yılında İstanbul’da açılmıştır. Günümüzde sayısı 62’ye ulaşan bu okullara ilköğretim okulunu bitiren, diploma notu en az 3.00 ve gireceği alanla ilgili dersin dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarına ait yıl sonu notlarının aritmetik ortalaması en az 4.00 olan öğrenciler başvurabilirler.

Yetenek sınavını kazanan 24 öğrencinin fiziksel uygunlukları ve tercihleri göz önünde bulundurularak her branşın kontenjanına göre keman, viyola, viyolonsel, kontrbas, flüt, klarinet, obua, gitar, bağlama, kanun, ud vb. çalgılarına seçim yapılır.

Yetenek sınavı, okul müdürünün başkanlığında ilgili alan şefi ile alan dersleri öğretmenlerinden en az üç üyeden oluşan komisyonca yazılı, sözlü ve uygulamalı olarak veya bunlardan biri ya da bir kaçı ile yapılır (<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/43.html>).

A.G.S.L.'nin meslek lisesi statüsünde olması, üniversite seçme sınavlarında müzik ve resim alanlarına ek puan sağlayarak öğrencileri eğitim aldıkları mesleki ortaöğretim kurumlarından, bir üst kademe olan mesleksek yükseköğretim kurumlarına yönlendirmesi de bu okulların kuruluş amaçlarıyla örtüşmektedir (Sülün, 2007: 6-7).

A.G.S.L.lerde viyolonsel branşına genelde fiziksel olarak en uygun 2 ile 4 öğrenci seçilir. Öğretmen sayısına bağlı olarak sayı artabilir. Ancak orkestra derslerindeki çalgı dengesi göz önünde bulundurulur. A.G.S.L. öğrencisi ergenlik çağındadır. Ergen kimliğini belirlemeye çalışan bir bireydir.

Ergenlik çağındaki A.G.S.L. öğrencileri doğaları gereği kendilerine örnek alacakları, taklit edecekleri “rol-model” arayışı içindedirler. Öğretmenleri, özellikle çalgı öğretmenleri AGSL öğrencisinin ileride olmak istediği, hayran olduğu bireylerdir. A.G.S.L. çalgı öğretmeni bu rolünün sorumluluğunda olmalıdır.

1.8. Çalgı Eğitimi ve Motivasyon

Müzik eğitiminin kollarından bir tanesi çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi alan kişilerin doğru çalgı tekniklerini ve ne şekilde çalışması gerektiğini öğrenmeleri çok önemlidir. Burada çalgı eğitimcilerine büyük bir rol düşmektedir. Çalgı eğitimi uzun ve zorlu bir süreçtir. Bu süreçte edinilen beceriler üst düzey beceri olarak adlandırılmaktadır. Çalgı eğitiminde başarılı olabilmek için düzenli ve disiplinli çalışmak gerekmektedir. Çalgıda müzikal bir ses elde edebilmenin yolu çok çalışmaktan geçtiği gibi, doğuştan gelen yeteneklerin de bunda çok büyük bir etkisi vardır.

Çalgı eğitimi, çalgı öğretimi yoluyla bireyler ve onların oluşturdukları toplulukların, devinîşsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değışiklikler oluşturma ya da bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma sürecidir (Uçan, 1980: 11).

“Çalgı eğitiminde; daha önceden planlanmış, programlanmış belirli hedef davranışların kazanılmasında etkili öğrenmenin gerçekleşmesi için, öğrencinin belli bir öğrenme gücüne sahip olması gerekir. Öğrenme süreçlerinden bilinçli olarak geçmesi, fiziksel, ruhsal ve zihinsel olarak öğrenmeye hazır olması, belli bir beklenti düzeyinin oluşması, öğretmenin önerilerini dikkate alması, kendine ve öğretmene güvenmesi gerekmektedir (Şendurur, 2001: 154).”

Türkiye’de viyolonsel (çalgı) eğitimi veren kurumlar, konservatuarlar (Türk ve Batı Müziği), Güzel Sanatlar Fakülteleri, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Eğitim Fakültelerinin müzik öğretmenliği bölümleri’dir. Viyolonsel eğitimi veren adı geçen kurumlar Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin devamı olarak düşünülebilir. Bu sebeple A.G.S.L.’lerde verilecek temel eğitim oldukça önemlidir.

“Etkili bir yaylı çalgı eğitim sistemi geliştirmek, bu konuda eğitim verenlerin ve araştırma yapanların başlıca amacıdır. Bunun için müzik eğitimcileri, öğrencilerin nasıl öğrendikleri ve öğrenme davranışları konusunda bilgi sahibi olmalıdırlar” (Topoğlu, 2006: 4).

Viyolonsel eğitiminin temelini öğrenci ve öğretmen oluşturmaktadır. Uzun bir süreci kapsayan bu eğitim ancak yoğun istek veya başka bir değışle yüksek düzeyde bir motivasyon ile sağlanabilir. Öğrencide böyle bir motivasyonu sağlamak veya var olanı korumak büyük ölçüde öğretmene düşmektedir. Öğrenciyi öğrenmeye istekli hale getirmek/güdülemek öğretmenin sorumluluğundadır. Öğretmen, öğrencisini bilgi almaya istekli ve yeni şeyler öğrenmekten keyif alır duruma getirmeyi başarmak zorundadır. Güdülemeyi sağlamak öğretmenin meslekî başarısıdır. Öğretmenlik mesleği bir güdüleme sanatıdır. Bir sınıfın tamamını derse katılmaya hazır hâle getirmek öğretmenin donanımı ve yaratıcılığıyla ilgilidir. Değişik güdüleme taktiklerini gerektiğinde kullanabilmek ister.

1.9. Problem Cümlesi

Bu araştırmada yapılan açıklamalar ışığında cevap aranan ana problem cümlesi şu şekilde oluşturulmuştur: “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri Ve Önemine İlişkin Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri Nelerdir?”

1.9.1. Alt Problemler

- 1) AGSLiselerindeki Viyolonsel öğretmenlerinin Viyolonsel Eğitiminde motivasyonun yeri ve önemine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2) AGSLiselerindeki Viyolonsel öğrencilerinin Viyolonsel Eğitiminde motivasyonun yeri ve önemine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 3) AGSLiselerindeki Viyolonsel Eğitiminde motivasyonun yeri ve önemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri arasında fark var mıdır?

1.10. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada AGSLiselerindeki Viyolonsel Eğitiminde motive edici unsur olarak öğretmen – öğrenci, aile ve okul arasında ortak bir görüş, iletişim ve katılım sağlanmasına yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerinin ortaya konulması, bunların sonucunda, hedefler ve stratejinin doğru belirlenmesi ile elde edilecek kültür gelişmesi ve başarının artırılması yolunda önerilerde bulunulması amaçlanmıştır.

1.11. Araştırmanın Önemi

Çalgı çalma, bireyi hem müzikal açıdan hem de sosyal açıdan geliştirir. Viyolonsel eğitimi her çalgı eğitiminde olduğu gibi zorlu bir süreçten geçmeyi gerektirir. Bu süreçte motivasyon çok önemli etkidir.

Bu araştırma “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonu etkileyen faktörlere İlişkin Görüşleri” ortaya koyacak olması ile Viyolonsel eğitiminde hedefler ve stratejinin

doğru belirlenmesi ile elde edilecek kültür gelişmesi ve başarının artırılmasına yönelik önerilerde bulunulması bakımından önemlidir.

1.12. Sınırlılıklar

Bu araştırma

1. İzmir, Mersin, Ankara, Kırıkkale ve Bolu A.G.S.Liseleri viyolonsel öğretmenleri ve Lise 3-4 . sınıf viyolonsel öğrencileri ile ,
2. A.G.S.Liselerinde okutulmakta olan viyolonsel dersi ile,
3. Yüksek lisans programına ayrılan tez süresi ve araştırmacının sağlayabildiği maddi olanaklarla sınırlıdır
4. 2009-2010 öğretim yılında yapılan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Önemine ilişkin Görüşlerine dayanan araştırma bulgularıyla sınırlıdır.

1.13. Sayıtlar

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde,

1. Ankette sorulan soruların öğretmenler ve öğrencilerce içtenlikle cevaplandırılmış ve gerçeği yansıtır nitelikte olduğu sayıltısından hareket edilmiştir.
2. Çalgı eğitiminde öğrenci motivasyonunun sağlanmasının çalgı dersinde başarı üzerinde etkili olduğu sayıltısından hareket edilmiştir.

1.14. Kısaltmalar

Kısaltmalar

A.G.S.L. : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

BÖLÜM 2

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmada yararlanılan ve ilgili olduğu düşünülen araştırmaların kısa açıklamaları yer almaktadır.

Orhan (2006) “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı Eğitiminde Motivasyon” adlı makalesinde Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri öğrencilerine uygulanmış anket sonuçlarına göre çalgı-piyano dersi öğretmenlerinin derslerde çalgılarını aktif olarak kullanmalarının ve konser etkinliklerinde bulunmalarının öğrenci motivasyonuna etkilerini istatistiksel olarak ortaya koymuştur.

Özgün (2006) “Türkiyedeki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Viyolonsel Eğitimine Yönelik Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri” başlıklı yüksek lisans tezinde yaptığı araştırmada, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde araç-gereç sıkıntısı çekildiğini, bu sıkıntının daha çok düzensiz ve hazırlıksız bir biçimde açılan A.G.S.L.’lerde görüldüğünü ve en kısa zamanda bu fiziksel koşulların uygun hale getirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada izlenen yöntem yöntemin genel niteliği, evren ve örneklem ile araştırma için gerekli veriler; verilerin toplanmasına ilişkin bilgiler, toplanan verilerin işlenip çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel teknikler yer almaktadır.

Bu araştırma, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Önemine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerini saptamaya yönelik olduğundan betimsel bir çalışmadır.

3.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini; en geniş anlamıyla Türkiye’de Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan viyolonsel öğretmenleri ile viyolonsel öğrencileri, örneklemine ise öğretmenlerin konser etkinliklerine ulaşabilecekleri şehirlerde bulunmaları dikkate alınarak Ankara, Bolu, Kırıkkale, İzmir ve Mersin illeri Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan 8 viyolonsel öğretmeni ile lise 3. ve lise 4. sınıfta okuyan 36 viyolonsel öğrencisi oluşturmaktadır.

3.2. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli nicel veriler, Ankara, Bolu, Kırıkkale, İzmir ve Mersin illeri Güzel Sanatlar Liseleri görev yapan viyolonsel öğretmenleri ve viyolonsel öğrencilerinin ankete verdikleri cevaplar, nitel veriler ise ilgili kaynakların taranması ile elde edilmiştir.

Anket, bu araştırmanın amaç ve süresine uygun bir veri toplama aracı olarak hazırlanmış ve Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Öğretmenleri ve

Öğrencilerinin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Önemine ilişkin Görüşlerini saptamak için gerekli verileri elde etmek amacıyla uygulanmıştır.

Kaynak tarama ise, araştırmanın dayanacağı temel gerçekleri saptamak ve kuramsal temeli oluşturmak amacıyla izlenen bir teknik olarak düşünülmüş ve gerçekleştirilmiştir.

3.3. Anketin Hazırlanması ve Uygulanması

Anket, Ankara, Bolu, Kırıkkale, İzmir ve Mersin illeri Güzel Sanatlar Liseleri’nde görev yapan viyolonsel öğretmenleri ve viyolonsel öğrencilerinin üzerinde uygulanmak üzere, iki form halinde hazırlanmıştır. Açıklamalar, yönerge, soru bölümlerinin oluşturduğu ankette öğretmen ve öğrencilere (Kişisel Bilgiler 4’er öğretmen 5’er öğrenci) ve viyolonsel dersindeki motivasyona ilişkin görüşlerine yönelik 27’şer ve 24’er soru sorulmuştur.

Hazırlanan taslak anketler, önce 2 kişilik müzik öğretmeni ve 10 kişilik öğrenci grubuna uygulanmış, uzman kişilerin görüşleri ve bu görüşler doğrultusunda pekiştirilmesi ile son şeklini almıştır.

Uzman kanısına da başvurularak geliştirilen sorular, kişisel bilgiler ile görüş, düşünce ve beklentileri saptamaya yönelik olmak üzere sistemleştirilmiş, genellikle “sıralamalı (ordinal) ölçek” kullanılıp, 5’li likert ölçeği geliştirilmiştir.

Araştırmada, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Önemine ilişkin Görüşlerini saptamak için gerekli verileri elde etmek amacıyla hazırlanan ankette sorular sistemli bir biçimde oluşturulmuştur.

Buna göre; çoktan seçmeli bir soru için kendi içinde derecelenmiş 5 seçenek oluşturulmuştur.

() Tamamen () Büyük ölçüde () Kısmen () Çok az () Hiç

Yukarıdaki nitelermeyi verebilecek seçeneklerden birini işaretlemek durumunda olan ğretmen ve ğrenci, işaretlemiş olduğu seçenek sayesinde, seçeneğin yer aldığı soru ile elde edilmek istenen tercihi boyutunda bir derecelemeğe tabi olmaktadır.

3.4. Verilerin çözümlenmesi ve Bulguların Yorumlanması

Bu araştırmada anket, ile elde edilen veriler etelenerek gruplandırılmış ve nicelleştirilmiştir. Betimsel bir araştırma için toplanmış olan verilerin çözümlenerek değerlendirilmesinde, betimsel istatistik yöntem ve tekniklerine başvurulmuş, ancak merkezi dağılım ölçütlerinin yan dağılımları olarak “frekans” (f) “yüzdelikler” (%) ve oranların ortalamalarından yararlanılmıştır.

Bulgular önce tablolar halinde gösterilmiş ve ardından sözel olarak ifade edilmiş, bulgulardan çıkan sonuçlar özetlenmiş, tartışılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, toplanmış olan verilerin, araştırmanın problemi çerçevesinde çözümlenmesiyle elde edilen bulgulara ve bunların yorumlarına yer verilmiştir.

Bu bulgular ve yorumlar şu 2 ana başlık altında toplanmıştır.

1. Kişisel Bilgiler.
2. Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencileri'nin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Önemine ilişkin Görüşlerine yönelik bulgular ve yorumlar.

4.1. Kişisel Bilgiler:

4.1.1. Viyolonsel Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bilgiler ve Yorumlar

Çizelge 4.1.1.1. Viyolonsel Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	f	%
Lisans	4	50
Yüksek Lisans	4	50
Doktora	-	-
Sanatta Yeterlilik	-	-
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.1.1.1’de görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin %50 si lisans %50’si Yüksek lisans mezunudur.

Bu durum örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin lisans ve yüksek lisans eğitim düzeylerinin sayısal dağılımlarının eşit olduğunu göstermektedir.

Çizelge 4.1.1.2. Viyolonsel Öğretmenlerinin Viyolonsel Öğretmenliğinin Yanısıra İdari Görevlerde Bulunma Durumu

Görevler	f	%
Viyolonsel Öğretmeni	2	25
Yönetici		
Viyolonsel Öğretmenliği	6	75
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.1.1.2’de görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin % 25’i viyolonsel öğretmenliğinin yanı sıra yöneticilik yapmaktadır. Sadece viyolonsel öğretmenliği yapanların oranı %75 dir.

Bu durum viyolonsel öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde viyolonsel öğretmenliği yaptıklarını, bunun dışında okul içinde başka bir görev yapmadıklarını göstermektedir.

Çizelge 4.1.1.3. Viyolonsel Öğretmenlerinin Meslekteki Hizmet Süresine Göre Dağılımı

Hizmet Süresi	f	%
1 – 5 yıl	1	12,5
6 – 10 yıl	3	37,5
11- 15 yıl	2	25
16- 20 yıl	2	25
20 yıldan fazla	-	-
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.1.1.3'de görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin % 12,5'i 1- 5 yıl, % 37,5'i 6 -10 yıl, % 25'i 11-15 yıl, % 25' i 16-20 yıl meslekte hizmet süresine sahiptir. Meslekte 20 yıldan fazla görev yapan viyolonsel öğretmeni bulunmamaktadır.

Bu durum meslekte 6- 10 yıl hizmet süresi bulunan viyolonsel öğretmenlerinin sayısı daha fazla olduğunun ve. buna en yakın hizmet süresinin % 25 ile 11-15 ve 16-20 yıl arasında olduğunu göstermektedir.

Çizelge 4.1.1.4. Viyolonsel Öğretmenlerinin Viyolonsel Öğretmeni Olarak Hizmet Süresine Göre Dağılımı

Hizmet Süresi	f	%
1 – 5 yıl	3	37,5
6 – 10 yıl	2	25
11- 15 yıl	2	25
16- 20 yıl	1	12,5
20 yıldan fazla	-	-
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.1.1.4’da görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin % 37,5’i 1- 5 yıl, % 25’i 6 -10 yıl, % 25’i 11-15 yıl, % 12,5’ i 16-20 yıl viyolonsel öğretmeni olarak meslekte hizmet süresine sahiptir. Meslekte 20 yıldan fazla viyolonsel öğretmeni olarak görev yapan bulunmamaktadır.

Bu durum çizelge 4.1.1.3 ile karşılaştırıldığı zaman bir öğretmenin viyolonsel öğretmeni olarak daha sonra Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’nde göreve atandığını göstermektedir.

4.1. 2. Viyolonsel Öğrencilerinin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bilgiler ve Yorumlar

Çizelge 4.1.2.1. Viyolonsel Öğrencilerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	f	%
3.sınıf	17	47
4.sınıf	19	53
TOPLAM	36	100

Çizelge 4.1.2.1.’ de görüldüğü gibi, örneklemini oluşturan öğrencilerin % 47’si 3.sınıf, %53’ü ise 4,sınıf öğrencisidir.

Çizelge 4.1.2.2. Viyolonsel Öğrencilerinin Viyolonsel Eğitimi Alma Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Süresi	f	%
1 yıl	-	-
2 yıl	7	19,4
3 yıl	8	22,1
4 yıl	19	53
4 yılda fazla	2	5,5
TOPLAM	36	100

Çizelge 4.1.2.2’de görüldüğü gibi viyolonsel öğrencilerinin %19,4’ü 2 yıldır, % 22,1’i 3 yıldır, % 53’ü 4 yıldır, % 5,5’i ise 4 yıldan fazla bir sürede viyolonsel eğitimi almışlardır.

Örnekleme oluşturan öğrenci grubunun 3. ve 4. sınıf olduğu düşünülürse, 2 yıl viyolonsel çalan viyolonsel öğrencilerinin 2.sınıfta başka çalgıdan viyolonsele geçtikleri söylenebilir.

4 yıldan fazla viyolonsel çalan öğrencilerin 3. sınıf öğrencisi olduğu ve bunların Anadolu Güzel Sanatlar Liselerine hazırlık amaçlı erken yaşta viyolonsel eğitimine başladıkları anlaşılmaktadır.

Çizelge 4.1.2.3. Viyolonsel Öğrencilerinin Okulu Seçmelerindeki Etkenlere İlişkin Görüşleri

Etken	f	%
Kendim	33	91,5
Aile	2	5,7
Arkadaş	-	-
Öğretmen	1	2,8
Başka belirtiniz	-	-
TOPLAM	36	100

Çizelge 4.1.2.3’de görüldüğü gibi,viyolonsel öğrencileri okulu seçmelerinde etkenlere ilişkin görüşlerini % 91,5’i kendim, % 5,7’ si aile, % 2,8’i ise öğretmen olarak belirtmişlerdir.

Bu durumdan da anlaşılaacağı gibi öğrencilerin büyük bir çoğunluğu kendi isteği ile Anadolu Güzel Sanatlar Lisesini seçmiştir.

Çizelge 4.1.2.4. Viyolonsel Öğrencilerinin Viyolonsel Çalgısını Seçmelerindeki Etkenlere İlişkin Görüşleri

Etken	f	%
Kendim	28	77,7
Aile	-	-
Arkadaş	1	2,8
Öğretmen	7	19,5
Başka belirtiniz	-	-
TOPLAM	36	100

Çizelge 4.1.2.4’de görüldüğü gibi, viyolonsel öğrencileri, viyolonsel çalgısını seçmelerinde etkenlere ilişkin görüşlerini % 77,7’ si kendisinin, % 19,5’i öğretmen, % 2,8’i ise arkadaş olarak belirtmişlerdir.

Bu durumdan da anlaşılacağı gibi öğrencilerin büyük bir çoğunluğu kendi isteği ile viyolonsel çalgısını seçmiştir. Öğretmenin çalgı seçiminde %19,5’ lik bir oranda etkili olmasının da okullardaki çalgı seçiminde öğretmene göre de çalgı dağıtımını yapılmasının etkili olduğu düşünülebilir.

Çizelge 4.1.2.5. Viyolonsel Öğrencilerinin Gelecekte Kendilerini Nerede Gördüklerine İlişkin Görüşleri

	f	%
Müzik Öğretmeni	11	30,4
Orkestra Üyesi	4	11.8
Viyolonsel Öğretmeni(Akademisyen)	13	35.8
Müzikolog	-	-
Besteci	2	5,6
Diğer (Başka belirtiniz)	6	16,4
TOPLAM	36	100

Çizelge 4.1.2.5’ de görüldüğü gibi, viyolonsel öğrencileri gelecekte kendilerini nerede gördüklerine ilişkin görüşlerini % 30,4’ü kendim, %11,8 orkestra üyesi, %35,8’i viyolonsel öğretmeni, % 5,6’sı besteci, % 16,4’ü ise diğer olarak belirtmişlerdir. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler müzikle ilgili bir gelecek düşünmediklerini belirtmişlerdir.

4.2.Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencileri’nin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Öneme İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar.

Çizelge 4.2.1. Viyolonsel Öğretmenlerinin Meslekte Uzmanlığın Artırılmasının Öneme İlişkin Görüşleri

Derece	f	%
Tamamen	6	75
Büyük Ölçüde	2	25
Kısmen	-	-
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.2.1.’ de görüldüğü gibi, viyolonsel öğretmenleri meslekteki uzmanlığın artırılmasının öneme ilişkin % 75’i tamamen, % 25’i ise kısmen olarak görüş belirtmişlerdir.

Bu durum Viyolonsel Öğretmenlerinin tamamının meslekte uzmanlığın artırılmasının önemli olduğu görüşünde olduklarını göstermektedir.

Çizelge 4.2.2. Viyolonsel Öğretmenlerinin Okul Yönetimi Tarafından Fikrinin Alınmasına İlişkin Görüşleri

Derece	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	4	50
Kısmen	2	25
Çok Az	1	12,5
Hiç	1	12,5
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.2.2.'de görüldüğü gibi Viyolonsel Öğretmenleri okul yönetimi tarafından fikrinin alınmasına ilişkin % 50'si büyük ölçüde, %25'i kısmen ,% 12,5'i çok az, % 12,5' ise hiç olarak görüş belirtmişlerdir.. Okul yönetimi tarafından tamamen görüşü alınan viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Bu durum okullarda yönetimlerin viyolonsel öğretmenleri ile her zaman olmasa da ara sıra görev paylaşımı ve fikir alışverişinde bulunduğunu göstermektedir.

Çizelge 4.2.3. Viyolonsel Öğretmenlerinin Okuldaki Alan Toplantılarının Verimli Geçmesine İlişkin Görüşleri

Derece	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	3	37,5
Kısmen	3	37,5
Çok Az	1	12,5
Hiç	1	12,5
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.2.3.'de görüldüğü gibi Viyolonsel Öğretmenleri okuldaki alan toplantılarının verimli geçmesine ilişkin % 37,5'i büyük ölçüde, % 37,5'i kısmen ,%

12,5'i çok az, % 12,5' ise hiç olarak görüş belirtmişlerdir.. Okuldaki alan toplantılarının tamamen verimli geçtiği görüşünde olan viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Bu durum viyolonsel öğretmenlerinin büyük bir kısmının okuldaki alan toplantılarının verimli geçtiği görüşünde olduklarının göstermektedir.

Çizelge 4.2.4. Viyolonsel Öğretmenlerinin Derslerde Çalgılarını Aktif Olarak Kullanma Durumu

Derece	f	%
Tamamen	3	37,5
Büyük Ölçüde	4	50
Kısmen	1	12,5
Çok Az	-	-
Hiç	-	-
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.2.4.'de görüldüğü gibi Viyolonsel Öğretmenlerinin % 37,5'i tamamen, % 50'si büyük ölçüde , % 12,5'ise kısmen derslerde çalgılarını aktif olarak kullanmaktadır. Çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Bu durumun viyolonsel öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun derslerde çalgılarını aktif olarak kullandığını göstermektedir. Bu durumda uygulamalı bir ders olan çalgı eğitiminde viyolonsel öğretmenlerin dersin gereğini yerine getirdikleri söylenebilir.

Çizelge 4.2.5. Viyolonsel Öğretmenlerinin Konsere Gitme Durumu

Derece	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	2	25
Kısmen	2	25
Çok Az	3	37,5
Hiç	1	12,5
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.2.5.'de görüldüğü gibi Viyolonsel Öğretmenlerinin % 25'i büyük ölçüde, % 25'i kısmen, % 37,5'i çok az, % 12,5 ise hiç konser etkinliklerine gitmemektedir. Tamamen seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Bu durum viyolonsel öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun konser etkinliklerine gitmediğini göstermektedir. Araştırmada örneklemini oluşturan viyolonsel öğretmenlerin görev yerlerinde konser etkinliklerinin sıkça düzenlendiği düşünülürse, viyolonsel öğretmenlerinin konser etkinliklerine kendi istekleri ile gitmedikleri söylenebilir.

Çizelge 4.2.6. Viyolonsel Öğretmenlerinin Aktif Olarak Konser Etkinliklerinde Bulunma Durumu

Derece	f	%
Tamamen	-	-
Büyük Ölçüde	2	25
Kısmen	3	37,5
Çok Az	2	25
Hiç	1	12,5
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.2.6.'da görüldüğü gibi Viyolonsel Öğretmenleri aktif olarak konser etkinliklerinde bulunmaları ile ilgili % 25'i büyük ölçüde, % 37,5'i kısmen, % 25'i

çok az, % 12,5 ise hiç olarak görüş belirtmişlerdir. Tamamen seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Bu durum viyolonsel öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun kısmen aktif olarak konser etkinliklerinde bulunduğunu göstermektedir. Ancak burada ideal olan her öğretmenin konser vermesi ve öğrencinin öğretmenin bilgi ve becerilerini görerek örnek almasıdır.

Çizelge 4.2.7. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrenci Konseri Düzenleme Durumu

Derece	f	%
Tamamen	1	12,5
Büyük Ölçüde	3	37,5
Kısmen	1	12,5
Çok Az	2	25
Hiç	1	12,5
TOPLAM	8	100

Çizelge 4.2.7.'de görüldüğü gibi Viyolonsel Öğretmenleri öğrenci konseri düzenlemelerine ilişkin % 12,5'i tamamen, % 37,5'i büyük ölçüde, % 12,5'i kısmen % 25'i çok az, % 12,5 ise hiç olarak görüş belirtmişlerdir..

Bu durum viyolonsel öğretmenlerinin çoğunluğunun öğrenci konseri düzenlediğini göstermektedir. Ancak burada ideal olan her öğrencinin konser vermesidir. Hiç konser etkinliğinde bulunmayan bir öğrenci aldığı eğitimin önemli bir boyutundan mahrum demektir. Bu durum çizelge 3.5.6 ile karşılaştırdığımızda viyolonsel öğretmenlerinin kendileri kısmen konser etkinliklerinde bulundukları halde öğrencilerine daha çok konser verdirdiklerini göstermektedir.

Çizelge 4.2.8. Viyolonsel Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Okulun Fiziksel Şartlarının Öğrencilerin Çalışmalarına Uygunluk Durumu

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	4	50	20	55.5
Büyük Ölçüde	2	25	16	44,5
Kısmen	-	-	-	-
Çok Az	2	25	-	-
Hiç	-	-	-	-
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.8.'de görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin % 50'si tamamen, % 25'i büyük ölçüde, % 25'i ise çok az okulun fiziksel şartlarını öğrencilerin çalışmalarına uygun bulmaktadır. Okulun fiziksel şartlarını öğrencilerin çalışmalarına hiç uygun bulmayan viyolonsel öğretmenine rastlanmamaktadır.

Okulun Fiziksel Şartlarını Öğrencilerin Çalışmalarına Uygunluk bakımından Viyolonsel Öğrencilerinin % 55.5'i tamamen % 44.5'i ise büyük ölçüde yeterli bulmaktadır.

Bu durum viyolonsel öğretmen ve öğrencilerine göre, okulların fiziksel şartlarının öğrenci çalışmalarına uygun olduğunu ve öğrencinin motivasyonu açısından da olumlu etki yaptığını göstermektedir.

Çizelge 4.2.9. Viyolonsel Öğretmenlerinin Derslerde Çalgısını Kullanmasının Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	3	37,5	18	50
Büyük Ölçüde	4	50	12	33.3
Kısmen	1	12,5	5	13,9
Çok Az	-	-	1	2.8
Hiç	-	-	-	-
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.9.'da görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin % 37,5'i tamamen, % 50'si' büyük ölçüde, % 12,5'i kısmen derslerde çalgılarını kullanmalarının öğrencinin motivasyonu üzerinde etkili olduğu görüşündedir. Derslerde öğretmenin çalgısını kullanmasının öğrencinin motivasyonu üzerindeki etkisine ilişkin çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Derslerde öğretmenin çalgısını kullanmasının öğrencinin motivasyonu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 50'si tamamen, %33,3 ü büyük ölçüde % 13,3 'ü kısmen, % 2,8'i çok az olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durumun çizelge 4.2.4. ile örtüştüğü görülmektedir. Öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre de viyolonsel öğretmenlerinin derslerde çalgısını kullanmasının öğrencinin motivasyonu üzerinde büyük bir etkisi olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.2.10. Viyolonsel Öğretmenlerinin Konser Etkinliklerinde Bulunmasının Öğrencinin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	1	12,5	10	28
Büyük Ölçüde	3	37,5	7	19,4
Kısmen	1	12,5	12	33,2
Çok Az	2	25	6	16,6
Hiç	1	12,5	1	2,8
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.10.'da görüldüğü gibi Viyolonsel Öğretmenlerinin % 12.5'i tamamen, % 37,5'i büyük ölçüde , % 12.5'i' kısmen, % 25'i çok az ve % 12,5' i ise Viyolonsel öğretmenlerinin konser etkinliklerinde bulunmasının öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görülmektedir.

Viyolonsel öğretmenlerinin konser etkinliklerinde bulunmasının öğrencinin çalgı derslerdeki motivasyonunu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 28'i tamamen, % 19,4'ü büyük ölçüde % 33.2 'si kısmen, % 16.6'sı' çok az, % 2.8' i ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Viyolonsel öğretmenlerinin konser etkinliklerinde bulunmasının öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonunu üzerinde etkisine yönelik öğretmen görüşlerinin çizelge 4.2.7 ile birebir örtüştüğü görülmektedir. (% 62,5)

Bu durum da viyolonsel öğrencilerinin büyük bir çoğunluğunun (% 80.6) ile uygulamalı bir ders olan çalgı eğitiminde öğretmenin aktif olarak sahnede yer almasının çalgı dersinde öğrenci üzerinde oldukça önemli bir motivasyon aracı olduğu görüşünde olduğu ve öğrencinin öğretmenini sahnede çalarken görmeyi beklediği söylenebilir.

Çizelge 4.2.11. Viyolonsel Öğretmenlerinin Yapılacak Konser ve Çalıştaylara Öğrencilerini Yönlendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	1	12,5	20	55.5
Büyük Ölçüde	3	37,5	8	22.3
Kısmen	4	50	5	13,9
Çok Az	-	-	-	-
Hiç	-	-	3	8.3
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.11.'de görüldüğü gibi Viyolonsel Öğretmenlerinin % 12.5'i tamamen, % 37,5'i büyük ölçüde , % 50'si ise kısmen, Viyolonsel öğretmenlerinin yapılacak konser ve çalıştaylara öğrencilerini yönlendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir.

Viyolonsel öğretmenlerinin yapılacak konser ve çalıştaylara öğrencilerini yönlendirmesinin öğrencinin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerindeki etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 55.5'i tamamen, % 22,3'ü büyük ölçüde % 13.9'u kısmen, , % 8.3' ü ise hiç olarak değerlendirmişlerdir. Çok az seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğrencisine rastlanmamıştır.

Bu durum da viyolonsel öğretmenlerinin yapılacak konser ve çalıştaylara öğrencilerini yönlendirmesinin viyolonsel öğrencilerinin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerindeki etkisinin olumlu olduğuna yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü söylenebilir.

Çizelge 4.2.12. Viyolonsel Öğretmenlerinin Oda Müziği vb Grup Çalışmalarına Öğrencilerini Yönlendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	3	37.5	22	61
Büyük Ölçüde	4	50	8	22.2
Kısmen	1	12.5	4	11.2
Çok Az	-	-	1	2.8
Hiç	-	-	1	2.8
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.12.'de görüldüğü gibi viyolonsel Öğretmenlerinin % 37.5'i tamamen, % 50'si büyük ölçüde , % 12,5'i ise kısmen, viyolonsel öğretmenlerinin oda müziği vb grup çalışmalarına öğrencilerini yönlendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir. Çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamaktadır.

Viyolonsel öğretmenlerinin oda müziği vb grup çalışmalarına öğrencilerini yönlendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonunu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 61'i tamamen, % 22,2'ü büyük ölçüde % 11.2'si kısmen, % 2.8 i çok az, % 2.8'i ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durumda Viyolonsel öğretmenlerinin oda müziği vb grup çalışmalarına öğrencilerini yönlendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerindeki etkisi konusunda öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü söylenebilir.

Ayrıca bu durumun bireysel bir eğitim sürecini kapsayan çalgı derslerinden farklı olarak, öğrencilerin birlikte müzik yapması ve gerektiğinde kendisinin solo çalması veya eşlik çalgısı olarak görev almasından ve birlikte müzik yapmaktan zevk aldığını göstermektedir.

Çizelge 4.2.13. Viyolonsel Öğretmenlerinin Dönem İçinde Çalışılacak Olan Etüt ve Eserleri Seçerken Öğrencilerin Fikrini Almasının Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	26	72.1
Büyük Ölçüde	2	25	9	25.1
Kısmen	5	62.5	1	2.8
Çok Az	-	-	-	-
Hiç	1	12.5	-	-
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.13.'de görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin % 25'i büyük ölçüde , % 62,5'i kısmen,% 12,5'i ise hiç viyolonsel öğretmenlerinin dönem içinde çalışılacak olan etüt ve eserleri seçerken öğrencilerin fikrin almasının öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir. Tamamen ve Çok az seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamaktadır.

Viyolonsel öğretmenlerinin dönem içinde çalışılacak olan etüt ve eserleri seçerken öğrencilerin fikrini almasının öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerindeki etkisi ise viyolonsel öğrencilerinin % 72,1'i tamamen,% 25,1' büyük ölçüde, %2,8'i ise kısmen olarak değerlendirmişlerdir. Çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen öğrenciye rastlanmamıştır.

Bu durum viyolonsel öğretmenlerinin dönem içinde çalışılacak olan etüt ve eserleri seçerken öğrencilerin fikrini kısmen aldığı ve bu durumun öğrencinin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde fazla etkili olmadığı görüşünde olduklarını ortaya koymaktadır. Burada öğretmen görüşlerine katılıyorum. Öğretmenin öğrencisini düzeyi konusunda ikna etmesi gerektiğini düşünüyorum.

Ancak viyolonsel öğrencilerinin büyük bir çoğunluğu ise , dönem içinde çalışılacak olan etüt ve eserleri seçerken kendi fikirlerinin almasının çalgı derslerine olan motivasyon üzerinde olumlu etki yapacağı düşüncesindedir.

Bu durumda viyolonsel öğretmenlerinin öğretmen merkezli bir eğitimi desteklediği, öğrencilerin ise daha çok öğrenci merkezli eğitimden yana oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.2.14. Viyolonsel Öğretmenlerinin Derse Başlamadan Önce Öğrencilere Dersle İlgili Merak Uyandıracak Sorular Sormasının Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	1	12,5	8	22.2
Büyük Ölçüde	5	62,5	15	41.6
Kısmen	2	25	7	19.5
Çok Az	-	-	4	11.1
Hiç	-	-	2	5,6
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.14.'de görüldüğü gibi, viyolonsel Öğretmenlerinin % 12,5'i tamamen, % 62,5'i büyük ölçüde, % 25' i ise kısmen, viyolonsel öğretmenlerinin derse başlamadan önce öğrencilere dersle ilgili merak uyandıracak sorular sormasının öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir. Çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamaktadır.

Viyolonsel öğretmenlerinin derse başlamadan önce öğrencilere dersle ilgili merak uyandıracak sorular sormasının öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 22.2'si' tamamen, % 41.6'sı büyük ölçüde, %19.5'i kısmen, %11.1'i çok az, %5.6' sı ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durumda öğrencilerin %16.7 sinin her ne kadar viyolonsel öğretmenlerinin derse başlamadan önce öğrencilere dersle ilgili merak uyandıracak sorular sormasının öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonu üzerinde etkisinin olmadığını görüşünde olduğunu gösterse de büyük bir çoğunlukla öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü söylenebilir.

Çizelge 4.2.15. Viyolonsel Öğretmenlerinin Ders İçerisinde Geriye Dönüşler Yapıp Daha Önce Çalışılan Eserleri Dinlemesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	2	25	6	16.7
Büyük Ölçüde	3	37,2	13	36
Kısmen	2	25	9	25
Çok Az	1	12,5	5	13,9
Hiç	-	-	3	8,4
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.15.'de görüldüğü gibi, viyolonsel Öğretmenlerinin % 25'i tamamen, % 37,5'i büyük ölçüde, % 25' i kısmen,%12,5'i ise çok az viyolonsel öğretmenlerin ders içerisinde geriye dönüşler yapıp daha önce çalışılan eserleri dinlemesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir. Hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamaktadır.

Viyolonsel öğretmenlerinin ders içerisinde geriye dönüşler yapıp daha önce çalışılan eserleri dinlemesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 16.7'si tamamen, % 36'sı büyük ölçüde, %25'i kısmen, %13,9'u çok az, % 8.4'ü ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durumda öğrencilerin %22.3'ü nün her ne kadar viyolonsel öğretmenlerinin ders içerisinde geriye dönüşler yapıp daha önce çalışılan eserleri dinlemesinin öğrencilerin

çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisinin olmadığını görüşünde olduğunu gösterse de büyük bir çoğunlukla öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü söylenebilir.

Çizelge 4.2.16. Viyolonsel Öğretmenlerinin Ödevlerin Nasıl Çalışılacağı Hakkında Öğrenciyi Bilgilendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	6	75	25	69.4
Büyük Ölçüde	2	25	9	25
Kısmen	-	-	2	5.6
Çok Az	-	-	-	-
Hiç	-	-	-	-
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.16.'da görüldüğü gibi, viyolonsel Öğretmenlerinin % 75'i tamamen, % 25'i ise büyük ölçüde, ödevlerin nasıl çalışılacağı hakkında öğretmenlerin öğrenciyi bilgilendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu görüşündedir. Kısmen, çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamaktadır.

Viyolonsel öğretmenlerinin ödevlerin nasıl çalışılacağı hakkında öğrenciyi bilgilendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 69.4' ü tamamen, % 25'i büyük ölçüde, %5.6'sı ise kısmen, olarak değerlendirmişlerdir. Çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğrencisine rastlanmamaktadır.

Bu durumda Viyolonsel öğretmenlerinin ödevlerin nasıl çalışılacağı hakkında öğrenciyi bilgilendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerindeki

etkisinin olumlu olduğu konusunda öğretmen ve öğrenci görüşlerinin tamamen örtüştüğü söylenebilir.

Çizelge 4.2.17. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrencilerin Çaldıkları Eserlerin Bestecileri ve Dönem Özellikleri Hakkında Öğrencileri Araştırmaya Teşvik Etmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine ilişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	1	12,5	11	30.4
Büyük Ölçüde	5	62,5	7	19.5
Kısmen	2	25	7	19.5
Çok Az	-	-	7	19.5
Hiç	-	-	4	11.1
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.17.'de görüldüğü gibi viyolonsel Öğretmenlerinin % 12,5'i tamamen, % 62,5'i ise büyük ölçüde, % 25'i ise kısmen, viyolonsel öğretmenlerinin çaldıkları eserlerin bestecileri ve dönem özellikleri hakkında öğrencileri araştırmaya teşvik etmesinin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir. Çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamaktadır.

Viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilerin çaldıkları eserlerin bestecileri ve dönem özellikleri hakkında öğrencileri araştırmaya teşvik etmesinin çalgı derslerdeki motivasyonu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 30.4' ü tamamen, % 19,5'i büyük ölçüde, %19,5'i kısmen, %19,5'i çok az, % 11.1'i ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durum viyolonsel öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun öğretmenlerinin öğrencileri çaldıkları eserlerin bestecileri ve dönem özellikleri hakkında araştırmaya

teşvik etmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisinin olumlu olduğu görüşünde oldukları göstermektedir.

Öğrencilerin % 30'6 lık bir bölümü ise öğretmenlerinin öğrencileri çaldıkları eserlerin bestecileri ve dönem özellikleri hakkında araştırmaya teşvik etmesinin öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonu üzerinde etkisinin çok az olumlu olduğu görüşündedir.

Bu durumda viyolonsel öğretmenlerinin eğitimin bir parçası olarak öğrencilerin çaldıkları eserlerin bestecileri ve dönem özellikleri hakkında araştırmaya teşvik ettikleri, öğrencilerin 3/1 lik bir bölümünün de okul dışı çalışmalara pek sıcak bakmadığı söylenebilir.

Çizelge 4.2.18. Viyolonsel Öğretmenlerinin Derslerde Doğaçlama Çalışmalarına Yer Vermesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	-	-	14	38,9
Büyük Ölçüde	3	37,5	12	33,3
Kısmen	3	37,5	9	25
Çok Az	1	12,5	1	2,8
Hiç	1	12,5	-	-
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.18.'de görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin, % 37,5'i büyük ölçüde, % 37'5'i kısmen, % 12,5'i çok az, % 12,5'i ise hiç öğretmenlerin derslerde doğaçlama çalışmalarına yer vermesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir. Tamamen seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamaktadır.

Viyolonsel öğretmenlerinin derslerde doğaçlama çalışmalarına yer vermesinin öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 38,9'ı tamamen, % 33,3'ü büyük ölçüde, %25'i kısmen, %2,8'i çok az, olarak değerlendirmişlerdir. Hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğrencisine rastlanmamıştır.

Bu durumda viyolonsel öğrencilerinin büyük çoğunluğunun viyolonsel öğretmenlerinin derslerde doğaçlama çalışmalarına yer vermesinin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu görüşünde oldukları söylenebilir. Ancak doğaçlama çalmak bir müziksel alt yapı gerektirmektedir. (Armoni – Konturpuan ve kompozisyon vb) öğretmenlerin bu bilinçten hareketle çalgı derslerinde doğaçlama çalmaya pek yer vermediği düşünülebilir.

Çizelge 4.2.19. Viyolonsel Öğretmenlerinin Başarılı Sınav ve Konser İçin Öğrencileri Ödüllendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	2	25	8	22,3
Büyük Ölçüde	5	62,5	7	19,3
Kısmen	1	12,5	8	22,3
Çok Az			5	13,8
Hiç			8	22,3
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.19.'da görüldüğü gibi viyolonsel öğretmenlerinin, % 25'i tamamen, % 62,5'i büyük ölçüde, % 12,5'i ise kısmen, viyolonsel öğretmenlerinin başarılı sınav ve konser için öğrencileri ödüllendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir. Çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin başarılı sınav ve konser için öğrencileri ödüllendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin %22,3'ü tamamen, % 19,3'ü büyük ölçüde, % 22,3'ü kısmen, % 13,8'i çok az, % 22,3'ü ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durumda viyolonsel öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun başarılı sınav ve konser için öğrencileri ödüllendirmenin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu görüşünde oldukları, öğrencilerin % 36'1 lik bir bölümünün ise bu görüşe katılmadıkları söylenebilir.

Çizelge 4.2.20. Viyolonsel Öğretmenlerinin Başarılı Sınav ve Konser Haricinde Gösterdiği Gayret ve İlerlemesi İçin Öğrencileri Ödüllendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	3	37,5	5	13,9
Büyük Ölçüde	4	50	7	19,5
Kısmen	-	-	15	41,5
Çok Az	1	12,5	2	5,6
Hiç	-	-	7	19,5
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.20.'de görüldüğü gibi, viyolonsel öğretmenlerinin, % 37,5'i tamamen, % 50'si büyük ölçüde, % 12,5'i ise çok az , viyolonsel öğretmenlerinin başarılı sınav ve konser haricinde gösterdiği gayret ve ilerleme için öğrencileri ödüllendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisi olduğu görüşündedir. Kısmen ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin başarılı sınav ve konser haricinde gösterdiği gayret ve ilerleme için öğrencileri ödüllendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde etkisini ise viyolonsel öğrencilerinin % 13,9'u tamamen, % 19,5'i büyük ölçüde, % 41,5'i kısmen, % 5,6'sı çok az, % 19,5'i ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durumda viyolonsel öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun başarılı sınav ve konser haricinde gösterdiği gayret ve ilerleme için öğrencileri ödüllendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu görüşünde oldukları, öğrencilerin % 25'lik bir bölümünün ise bu görüşe katılmadıkları söylenebilir.

Bu durum çizelge 4.2.19. ile karşılaştırıldığına viyolonsel öğretmen ve öğrencilerinin görüşlerinin yaklaşık aynı oranda seyrettiği söylenebilir.

Çizelge 4.2.21. Ödüllendirmenin Çalgı Dersindeki Başarıya Olan Etkisine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	1	12,5	13	36
Büyük Ölçüde	6	75	6	16,7
Kısmen	1	12,5	6	16,7
Çok Az	-	-	5	13,9
Hiç	-	-	6	16,7
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.21.'de görüldüğü gibi, viyolonsel öğretmenlerinin % 12,5'i tamamen, % 75'i büyük ölçüde, % 12,5'i ise kısmen ödüllendirmenin başarı üzerinde etkisi olduğu görüşündedir.

Ödüllendirmenin başarıya olan etkisini viyolonsel öğrencilerinin % 36' sı tamamen, % 16,7'si büyük ölçüde, % 16,7'si kısmen,%13,9' u çok az, % 16,7'si ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durum çizelge 4.2.19 ve 4.2.20 ile karşılaştırıldığında viyolonsel öğretmen ve öğrencilerinin ödüllendirme ile ilgili görüşlerinde bir değişiklik olmadığını göstermektedir.

Çizelge 4.2.22. Viyolonsel Öğretmenlerinin Çalgı Dersi Dışında Öğrencilerin Diğer Dersleri İle İlgilenmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonuna Olan Etkisine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	2	25	14	38,8
Büyük Ölçüde	4	50	12	33,2
Kısmen	1	12,5	8	22,2
Çok Az	-	-	1	2,8
Hiç	1	12,5	1	2,8
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.22.'de görüldüğü gibi, viyolonsel öğretmenlerinin % 25'i tamamen, % 50'si büyük ölçüde, % 12,5'i kısmen, % 12,5'i ise hiç viyolonsel öğretmenlerinin çalgı dersi dışında öğrencilerin diğer dersleri ile ilgilenmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna etkisi olduğu görüşündedir. Çok az seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin çalgı dersi dışında öğrencilerin diğer dersleri ile ilgilenmesinin öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonuna olan etkisini,viyolonsel öğrencilerinin % 38,8'i tamamen, % 33,2'si büyük ölçüde, % 22,2'si kısmen, % 2,8'i çok az, %2,8' i ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durum viyolonsel öğretmenlerinin çalgı dersi dışında öğrencilerin diğer dersleri ile ilgilenmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna olumlu katkı yaptığı düşüncesinde öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğünü ortaya koymaktadır.

Çizelge 4.2.23. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrencilerin Okul Dışı Yaşantısı İle İlgilenmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonuna Olan Etkisine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	2	25	7	19,4
Büyük Ölçüde	3	37,5	8	22,2
Kısmen	2	25	5	13,8
Çok Az	1	12,5	6	16,6
Hiç	-	-	10	28
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.23.'de görüldüğü gibi, viyolonsel öğretmenlerinin, % 25'i tamamen, % 37,5'i' büyük ölçüde, % 25'i kısmen, % 12,5'i ise çok az öğrencilerin okul dışı yaşantısı ile ilgilenmelerinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna etkisi olduğu görüşündedir. Hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilerin okul dışı yaşantısı ile ilgilenmelerinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna olan etkisini, viyolonsel öğrencilerinin % 19,4'ü tamamen, % 22,2'si büyük ölçüde, % 18,8'i kısmen, % 16,6'sı çok az, % 28 i ise hiç olarak değerlendirmişlerdir.

Bu durum da viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilerin okul dışı yaşantısı ile ilgilenmelerinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerindeki etkisine öğrencilerin kısmen olumlu baktığı söylenebilir. Ayrıca bu durum öğrencilerin bir bölümünün öğretmenlerinin okul dışı yaşantıları ile ilgilenmelerine sıcak bakmadığını ortaya koymaktadır.

Çizelge 4.2.24. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrencilerin Olumlu Yanlarını Vurgulayarak Cesaretlendirmesinin Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonuna Olan Etkisine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	4	50	20	55,5
Büyük Ölçüde	3	37,5	12	33,3
Kısmen	1	12,5	3	8,4
Çok Az	-	-	-	-
Hiç	-	-	1	2,8
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.24.'de görüldüğü gibi, viyolonsel öğretmenlerinin, % 50'si tamamen, % 37,5'i büyük ölçüde, % 12,5'i ise kısmen viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilerin olumlu yanlarını vurgulayarak cesaretlendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna etkisi olduğu görüşündedir. Çok az ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır

Viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilerin olumlu yanlarını vurgulayarak cesaretlendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna olan etkisini viyolonsel öğrencilerinin %55,5'i tamamen, % 33,3'ü büyük ölçüde, % 8,4'ü kısmen, % 2,8'i ise hiç olarak değerlendirmişlerdir. Çok az seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğrencisine rastlanmamıştır.

Bu durum bir öğrencinin dışında viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilerin olumlu yanlarını vurgulayarak cesaretlendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna olumlu etki yaptığı düşüncesinde öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğünü göstermektedir. Ayrıca bu durum bireylerin olumlu yönlerinin takdir edilmesinin motivasyon üzerinde olumlu etki yaptığını da ortaya koymaktadır.

Çizelge 4.2.25. Viyolonsel Öğretmenlerinin Öğrencilere Sorumluluk Vererek Kendileri ile Yarışmalarını Sağlaması ve Onların Başarı Güdülerinin Gelişmesine Yardımcı Olmasının Öğrencilerin Çalgı Derslerindeki Motivasyonunu Etkilemesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	4	50	13	36
Büyük Ölçüde	2	25	11	30,6
Kısmen	-	-	9	25
Çok Az	2	25	-	-
Hiç	-	-	3	8,4
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.25’ de görüldüğü gibi, viyolonsel öğretmenlerinin, % 50’si tamamen, % 25’i büyük ölçüde, % 25’i ise çok az viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilere sorumluluk vererek kendileri ile yarışmalarını sağlaması ve onların başarı güdülerinin gelişmesine yardımcı olmasının öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna etkisi olduğu görüşündedir. Kısmen ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilere sorumluluk vererek kendileri ile yarışmalarını sağlaması ve onların başarı güdülerinin gelişmesine yardımcı olmasının öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonuna etkisini viyolonsel öğrencilerinin, %36’sı tamamen, %30,6’sı büyük ölçüde,% 25’i kısmen, % 8,4’ü ise hiç olarak değerlendirmişlerdir. Çok az seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğrencisine rastlanmamıştır.

Çizelge 4.2.26. Öğretmenlerin Derse Hazırlıksız Gelen Öğrenciyi Cezalandırmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Derece	Öğretmen Görüşleri		Öğrenci Görüşleri	
	f	%	f	%
Tamamen	1	12,5	-	-
Büyük Ölçüde	-	-	5	14
Kısmen	3	37,5	7	19,4
Çok Az	4	50	12	33,3
Hiç	-	-	12	33,3
TOPLAM	8	100	36	100

Çizelge 4.2.26. da görüldüğü gibi; viyolonsel öğretmenlerinin, %12,5 ‘i tamamen, % 37,5’ i kısmen, % 50’si ise çok az öğrenciyi derse hazırlıksız geldiği zaman ceza uygulamaktadır. Büyük ölçüde ve hiç seçeneğini işaretleyen viyolonsel öğretmenine rastlanmamıştır.

Öğretmenlerin derse hazırlıksız gelen öğrenciyi cezalandırmalarını viyolonsel öğrencilerinin, % 14’ ü büyük ölçüde’ % 19,4’ ü kısmen, %33,3’, çok az, % 33,3’ü ise hiç olarak değerlendirmişlerdir. Tamamen seçeneğini işaretleyen öğrenciyi rastlanmamıştır.

Viyolonsel Öğretmen ve öğrencilerine sorulan açık uçlu soruya alınan cevapta ise cezalandırmanın konuşmaya dayalı bir şekilde olduğu kırııcı değil yapıcı amaçla uygulandığı anlaşılmaktadır.

Çizelge 4.2.27. Cezalandırılmanın Viyolonsel Dersine Olan Motivasyonunun Azalmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Derece	F	%
Tamamen	6	16,8
Büyük Ölçüde	7	19,4
Kısmen	9	25
Çok Az	7	19,4
Hiç	7	19,4
TOPLAM	36	100

Çizelge 4.2.27.’ de görüldüğü gibi, cezalandırılmanın viyolonsel dersine olan motivasyonunun azalmasına yönelik öğrencilerin % 16,8’i tamamen, % 19,4’ ü büyük ölçüde, % 25’i kısmen, % 19,4’ü çok az , % 19,4’ ü ise hiç olarak görüş belirtmişlerdir.

Bu durum öğrencilerin her ne kadar konuşma yolu ile de olsa cezalandırmaya farklı yaklaşıtlarını ortaya koymaktadır.

BÖLÜM 5

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ

Bu bölümde önceki bölümde sergilenmiş olan bulgular ve yorumlara bağlı olarak ulaşılan sonuçlar ile bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Önemine ilişkin Görüşlerini saptamaya yönelik yapılan bu araştırma, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencilerine uygulanan anketle elde edilen veriler doğrultusunda Viyolonsel Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Viyolonsel Eğitiminde Motivasyonun Yeri ve Önemine ilişkin Görüşleri sergilenmiştir.

Bu araştırmada örneklem grubunu oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin, cinsiyetlerine göre dağılımının %50 bay, % 50 bayan olmak üzere eşit bir biçimde dağıldığı ve örneklem grubunu oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin tümünün Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarından mezun oldukları saptanmıştır.

Örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin %50' sinin lisans,% 50'sinin ise Yüksek lisans mezunu olduğu belirlenmiştir. Ayrıca örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmenlerinden 2 sinin aynı zamanda idarecilik görevinde de bulunduğu saptanmıştır.

Örneklem grubunu oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin meslekteki hizmet süresine göre dağılımında, 6- 10 yıl(% 37,5) hizmet süresi bulunan viyolonsel öğretmenlerinin fazla olduğu görülmüştür. Ancak meslekte aktif viyolonsel öğretmeni olarak görev yapanların oranında 1- 5 yıl (%37,5) hizmet süresi bulunan viyolonsel öğretmenlerinin fazla olduğu saptanmıştır.

Bu araştırmada örneklem grubunu oluşturan viyolonsel ğrencilerinin % 47'sinin 3.sınıf, % 53'ünün ise 4.sınıf ğrencisi olduğu belirlenmiştir. 7 öğrencinin (%19,4) 2.sınıfta çalgı değiştirerek bir başka çalgıdan viyolonsele geçtikleri saptanmıştır.

Örneklemi oluşturan viyolonsel ğrencilerinin % 91,5 oranındaki büyük çoğunluğunun okulu kendi istekleri ile seçtikleri belirlenmiş, ancak çalgı seçiminde bu oranın %77,7 kendilerinin , %19,5 ğretmenlerinin, ve %2,8 arkadaşlarının etkili olduğu saptanmıştır.

Örneklemi oluşturan viyolonsel ğrencilerinin, gelecekte kendilerini % 30,4 müzik ğretmeni, % 11,8 orkestra sanatçısı, %35,8 viyolonsel ğretmeni (Akademisyen) %5,6 besteci, %16,4 diğer olarak gördükleri belirlenmiştir.

Örneklemi oluşturan viyolonsel ğretmenlerinin yaklaşık tamamının meslekte uzmanlığın artırılmasının önemli olduğu görüşünde olduğu, okul yönetimi tarafından fikirlerinin ise büyük ölçüde dikkate alındığı, ayrıca alan toplantılarının %37,5 büyük ölçüde, %37,5 kısmen verimli geçtiği görüşünde oldukları saptanmıştır.

Örneklemi oluşturan viyolonsel ğretmenlerinin yaklaşık tamamının derslerde çalgısını aktif olarak kullandığı belirlenmiştir.

Örneklemi oluşturan viyolonsel ğretmenlerinin % 37,5'sinin çok az konserlere gittiği ve % 37,5'sinin ise kısmen aktif olarak konser etkinliklerinde bulundukları saptanmıştır.

Örneklemi oluşturan viyolonsel ğretmenlerinin büyük çoğunluğunun ğrenci konserleri düzenlediği saptanmıştır.

Viyolonsel ğretmen ve öğrencilerini tamamına yakın bir çoğunluğunun okulların fiziksel şartlarının yeterli olduğu görüşünde oldukları ve bu durumun öğrencinin motivasyonu üzerinde olumlu etki yaptığı görüşünde oldukları saptanmıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin % 62,5'inin viyolonsel öğrencilerinin % 80,6'sının öğretmenlerin konser etkinliklerinde bulunmasının öğrencinin çalgı derslerine ilişkin motivasyonu üzerinde etkili olduğu görüşünde oldukları saptanmıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin konser, çalıştay oda müziği vb grup çalışmalarına öğrencilerini yönlendirmesinin, öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde olumlu etki yaptığı düşüncesinde öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü saptanmıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin dönem içinde çalışılacak olan etüt ve eserleri seçerken öğrencilerin fikrini almasının öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerindeki etkisine yönelik viyolonsel öğretmenlerinin % 65,2'sinin kısmen, viyolonsel öğrencilerinin % 72,1'inin tamamen görüşünde olduğu saptanmıştır.

Viyolonsel öğretmenlerinin derse başlamadan önce öğrencilere dersle ilgili merak uyandıracak sorular sormasının, ders içerisinde geriye dönüşler yapıp daha önce çalışılan eserleri dinlemesinin, ödevlerin nasıl çalışılacağı konusunda bilgilendirmenin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde büyük ölçüde etkisi olduğuna yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü belirlenmiştir.

Örneklemi oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun öğrencilerini çaldıkları eserlerin bestecileri ve dönem özellikleri hakkında araştırmaya teşvik etmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerindeki etkisinin olumlu olduğu görüşünde oldukları belirlenmiş, bu görüşte olan viyolonsel öğrencilerinin oranının % 69,4 olduğu saptanmıştır.

Örneklemi oluşturan viyolonsel öğrencilerinin büyük çoğunluğunun viyolonsel öğretmenlerinin derslerde doğaçlama çalışmalarına yer vermesinin çalgı derslerdeki motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu görüşünde oldukları belirlenmiştir, ancak doğaçlama çalmak bir müziksel alt yapı gerektirmektedir. (Armoni – Konturpuan ve kompozisyon vb) Öğretmenlerin bu bilinçten hareketle çalgı derslerinde doğaçlama çalmaya pek yer vermediği düşüncesinde oldukları saptanmıştır.

Örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun başarılı sınav ve konser için öğrencileri ödüllendirmenin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu görüşünde oldukları, öğrencilerin % 36,1 lik bir bölümünün ise bu görüşe katılmadıkları saptanmıştır.

Örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun başarılı sınav ve konser haricinde gösterdiği gayret ve ilerleme için öğrencileri ödüllendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu görüşünde oldukları, öğrencilerin % 25,1 lik bir bölümünün ise bu görüşe katılmadıkları saptanmıştır. Aynı durumun ödüllendirmenin çalgı dersindeki başarıya olan etkisine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerine de yansıdığı belirlenmiştir.

Viyolonsel öğretmenlerinin çalgı dersi dışında öğrencilerin diğer dersleri ile ilgilenmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna olumlu katkı yaptığı düşüncesinde örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü görülmektedir.

Viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilerin okul dışı yaşantısı ile ilgilenmelerinin öğrencilerin çalgı derslerdeki motivasyonuna üzerindeki etkisine viyolonsel öğretmenlerinin büyük çoğunluğu olumlu bakarken öğrencilerin büyük çoğunluğunun kısmen olumlu baktığı saptanmıştır.

Bir öğrencinin dışında viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilerin olumlu yanlarını vurgulayarak cesaretlendirmesinin öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna olumlu etki yaptığı düşüncesinde örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmen ve öğrenci görüşlerinin örtüştüğü belirlenmiştir. Ayrıca bu durumun viyolonsel öğretmenlerinin öğrencilere sorumluluk vererek kendileri ile yarışmalarını sağlaması ve onların başarı güdülerinin gelişmesine yardımcı olmasının öğrencilerin çalgı derslerindeki motivasyonuna olumlu etki yaptığı düşüncesinde de aynı olduğu saptanmıştır.

Örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmenlerinin öğrenciye derse hazırlıksız geldiği zaman kısmen ceza uyguladığı ve öğrenci görüşlerinin de bu düşünceyle örtüştüğü saptanmıştır. Ancak ceza yönteminin daha çok konuşma yoluyla tavsiye niteliğinde olduğu belirlenmiştir.

Örnekleme oluşturan viyolonsel öğrencilerinin cezalandırılmanın viyolonsel dersine olan motivasyonunun azalmasına yönelik % 16,8'i tamamen, % 19,4' ü büyük ölçüde, % 25'i kısmen, % 19,4'ü çok az , % 19,4' ü ise hiç görüşünde oldukları belirlenmiştir.

5.2. ÖNERİLER

Araştırma ve anket sonucu elde edilen bulgulara göre;

- Örnekleme oluşturan viyolonsel öğretmenleri ve viyolonsel öğrencilerinin görüşleri öncelikli dikkate alınmalıdır.
- Örnekleme oluşturan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'ndeki eğitime uygun fiziksel koşulların sürekliliği sağlanmalıdır.
- Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde öğretmen-öğrenci konserleri periyodik olarak düzenlenmeli ve uygulamalı bir ders olan çalgı eğitiminde öğretmenlerin tamamı çalgılarını derslerde aktif olarak kullanmalıdır.
- Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki viyolonsel öğrencileri, öğretmenleri tarafından daha sık konser ve work-shop (çalıştay)'lara yönlendirilmeli ve bu sayede öğrencilerin değişik öğretmenlerle bilgi ve beceri alışverişinde bulunarak kendilerini geliştirmeleri sağlanmalıdır.
- Bir sonraki sınıfa geçişte çalgı değiştiren öğrencilerin karşılaşılabilecekleri zorluklar önceden öğrenciye açık bir biçimde anlatılmalı ve sınıf arkadaşları ile olan seviye farkını telafi etmesi için daha çok çalışması gerektiği gerçeği öğrenciye açık bir şekilde ifade edilmelidir.
- Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde ki viyolonsel öğrencilerinin aktif olarak katıldığı oda müziği ve konser etkinlikleri daha sık düzenlenmelidir.
- Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki viyolonsel öğretmenleri öğrencilerinin dönem içinde çalacakları etüd ve eserleri seçerken öğrencileri ile bunları

paylaşıp beraber karar vermeli ve öğrencilere derslerin başında dersle ilgili merak uyandıracak sorular sorulmasının öğrencinin derse olan motivasyonu açısından önemli olduğu unutulmamalıdır.

- Öğrencileri çaldıkları eserlerin bestecileri ve dönemleri hakkında araştırma yapmaları için öğretmenleri teşvik etmeli ve böylece öğrencilerin çalacakları eserin yorumu açısından eserin künyesi hakkında bilgilenmelerinin, eseri daha iyi kavrama ve müzikalite açısından önemi unutulmamalıdır.
- Öğrenciler başarılı oldukları konser ve sınav için ödüllendirildikleri gibi, dönem içinde göstermiş olduğu gayret ve çaba için de ödüllendirilmelidir.
- Öğretmenler, derse sürekli hazırlıksız gelen öğrenciye ceza yöntemi uygulanmak yerine daha çok sözel uyarılar yapmalı, cezalar öğrenci üzerinde yapıcı olmalıdır.
- Öğretmenler öğrencileri ile ders dışında da iletişim kurmalı, ancak bu öğrencinin özel yaşantısına müdahale haline dönüşmemelidir.
- Öğretmenler öğrencilerinin olumlu yanlarını vurgulayarak onların kendilerine olan güvenlerinin artmasına yardımcı olmalı ve zaman zaman sorumluluklar vermeli, böylece sorumluluk duyguları güçlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Adair, J. (2003). Etkili Motivasyon. (1. baskı). Babiali Kültür Yayıncılığı.
- Arık, I. A. (1996). Motivasyon ve Heyecana Giriş. İstanbul: Çantay Yayınevi.
- Arı, Ramazan, Üre, Ömer, Yılmaz, Hasan. (1999). Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi Eğitimin Psikolojik Temelleri. (2. baskı). Konya: Mikro Yayınları.
- Ceviz, O. (2003). NLP Başarı Ve Motivasyon Teknikleri ile Müzik Eğitiminde Başarının Artırılması. Malatya.
- Cüceloğlu, D. (2000). İnsan ve Davranışı. (10. basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Erden, M. (2005). Sınıf Yönetimi. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Erden, M. , Akman, Y. (2004). Gelişim ve Öğrenme. (13. baskı). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Fidan, N. (1996). Okulda Öğrenme ve Öğretme. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Günel, F. (1999). Piyano Eğitimde Motivasyon Değerlendirme Ölçeği Oluşturma. Ankara: Gazi Üniversitesi , Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Maitland, I. (1997). İnsanları Motive Etmek. (1. baskı). Ankara: İlkaynak Kültür ve Sanat Ürünleri Ltd. Şti.
- Orhan, Ş. (2006). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Çalgı Eğitiminde Motivasyon. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı: 20. Sayfa no: 131-132. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Matbaası. (2008).
- Özgün, Ö. (2006). Türkiyedeki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Viyolonsel Eğitimine Yönelik Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Say, A. (2002). Müzik Sözlüğü. (1. basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Selçuk, Z. (2007). Gelişim ve Öğrenme. (14. baskı). Ankara: Nobel Yayınevi.

Sönmez,V. (2005). Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. (12. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Sülün, E. (2007). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’nde Verilen Müzik Eğitiminin Öğrencilerin Meslek Seçimine Etkisi. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Şendurur, Y. (2001). Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme-Öğretme Yöntemleri. Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt: 21. Sayı: 3.

Şişman, M. (1999). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara:Pegem A Yayıncılık.

Tufan, S. (2000). Piyano Eğitiminde Motivasyon. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi.

Uçan, A. (1980). Çevreden Evrene Keman Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1994). İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1994). Müzik Eğitimi, Temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye’de Cumhuriyetin ilk yetmiş yılındaki durum. Ankara.

Uçan, A. (1996). İnsan Ve Müzik İnsan Ve Sanat Eğitimi. (2. basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

Milli Eğitim Bakanlığı, Resmi İnternet Sitesi

http://ogm.meb.gov.tr/gos_okbilgi.asp?kurumturu=98

<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/43.html>

Topoğlu, O. (2006). Yaylı Çalgı Çalma Sürecinde Eşlikli Çalışmanın Önemi Ve Viyolonsel İçin Eşlikli Parmak Açma Çalışmaları. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

EKLER**EK 1. ÖĞRENCİ KİŞİSEL BİLGİLERİ****EK 2. ÖĞRENCİ ANKET SORULARI****EK 3. ÖĞRETMEN KİŞİSEL BİLGİLERİ****EK 4. ÖĞRETMEN ANKET SORULARI**

ÖĞRENCİ KİŞİSEL BİLGİLERİ

1- Kaçınıcı sınıfta öğrencisiniz?

☐ 3. sınıf ☐ 4. sınıf

2- Kaç yıldır viyolonsel çalışıyorsunuz?

☐ 1 yıldır ☐ 2 yıldır ☐ 3 yıldır ☐ 4 yıldır

☐ Diğer

3- Bu okulda okumayı istemenizde en etkili etken aşağıdakilerden hangisidir?

☐ Kendim ☐ Aile ☐ Arkadaş ☐ Öğretmen

☐ Diğer

4- Bu çalgıyı seçmenizdeki en etkili etken aşağıdakilerden hangisidir?

☐ Kendim ☐ Aile ☐ Arkadaş ☐ Öğretmen

☐ Diğer

5- Kendinizi gelecekte nerede görüyorsunuz?

☐ Müzik öğretmeni ☐ Orkestra üyesi ☐ Viyolonsel öğretmeni ☐ Müzikolog

☐ Besteci ☐ Diğer

ÖĞRENCİ ANKET SORULARI

- 1- Çalışma koşullarımın (okulun fiziki uygunluğu) benim için uygun olması çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

() tamamen () büyük ölçüde () kısmen () çok az () hiç

- 2- Sene içinde konser verecek ya da veriyor olmam, çalgıma olan motivasyonumu artırır.

() tamamen () büyük ölçüde () kısmen () çok az () hiç

- 3- Öğretmenimin derslerde çalgısını kullanması çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

() tamamen () büyük ölçüde () kısmen () çok az () hiç

- 4- Öğretmenimin sene içinde konser vermesi çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

() tamamen () büyük ölçüde () kısmen () çok az () hiç

- 5- Öğretmenimin beni yapılacak konser ve work-shop(çalıştay) lara yönlendirmesi çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

() tamamen () büyük ölçüde () kısmen () çok az () hiç

- 6- Öğretmenimin beni arkadaşlarımla beraber (oda müziği gibi) çalmaya teşvik etmesi çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

() tamamen () büyük ölçüde () kısmen () çok az () hiç

7- Öğretmenimin dönem içinde çalışacağım etüd, parça ve eserleri seçerken benim fikrimi de alması çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

8- Öğretmenimin ödevlerimi nasıl çalışmam gerektiği hakkında beni bilgilendirmesi, çalgıma daha çok motive olmamı sağlar.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

9- Öğretmenimin ders içerisinde geriye dönüşler yapıp daha önce çaldığım etüd, parça ve eserleri dinlemesi beni motive eder.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

10- Öğretmenimin derse başlamadan önce bana dersle ilgili merak uyandıracak sorular sorması çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

11- Öğretmenimin çaldığım eserlerin bestecileri, dönemi ve özellikleri hakkında araştırma yapmam için beni teşvik etmesi çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

12- Öğretmenimin derslerde basit ezgilerle doğaçlama yapmamı isteyerek bu konuda deneyim kazanmama önem vermesi çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

13- Öğretmenim başarılı olduğum sınav ve konser için beni ödüllendirir.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

14- Ödüllendirilmek çalgıdaki başarıyı olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

15- Öğretmenim başarılı olduğum sınav ve konser haricinde, gösterdiğim gayret ve ilerleme için de beni ödüllendirir.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

16- Öğretmenimin başarılı olduğum sınav ve konser haricinde, gösterdiğim gayret ve ilerleme için de beni ödüllendirmesi motivasyonumu artırır.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

17- Öğretmenim derslere hazırlıksız ve ilgisiz geldiğim zaman beni cezalandırır.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

18- Cezalandırılmak çalgıma olan motivasyonumun azalmasına neden olur.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

19- Cezalandırıldığım için bunu telafi etmek ister ve daha çok çalışırım.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

20- Öğretmenimin benimle ders dışında iletişim kurması çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

21- Öğretmenimin benim okul dışındaki hayatımla ilgili olması çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

22- Öğretmenimin olumlu yanlarımı vurgulayarak cesaretimin artmasına katkıda bulunması çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

23- Öğretmenimin bana sorumluluklar vermesi başarımın artmasına katkıda bulunur.
(Küçük sınıfların sorumluluğunu almak gibi)

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

24- Sorumluluk almak çalgıma olan motivasyonumu olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

ÖĞRETMEN KİŞİSEL BİLGİLERİ

1- Üniversite Eğitim durumunuz?

☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Sanatta Yeterlilik

2- Görev türünüz?

☐ Yönetici ☐ Öğretmen

3- Kaç yıldır öğretmensiniz?

☐ 5 yıldan az ☐ 5-10 yıl arası ☐ 11-15 yıl arası ☐ 16-20 yıl

Arası ☐ 20 yıldan fazla

4- Kaç yıldır viyolonsel öğretmenisiniz?

☐ 5 yıldan az ☐ 5-10 yıl arası ☐ 11-15 yıl arası ☐ 16-20 yıl

Arası ☐ 20 yıldan fazla

ÖĞRETMEN ANKET SORULARI

1- Meslekte uzmanlığı arttırmak önemlidir.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

2- Okul yönetimi her zaman fikrimi alır.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

3- Okuldaki alan toplantıları verimli geçer.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

4- Derslerde çalgımı aktif olarak kullanırım.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

5- Konserlere giderim.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

6- Konser veririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

7- Öğrenci konseri düzenlerim.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

8- Öğrencilerimi yapılacak konser etkinliklerine ve work-shop (çalıştay) lara yönlendiririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

9- Meslekte uzmanlığı arttırmak önemlidir.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

10- Öğrencilerimi okuldaki arkadaşları ile beraber çalmaya (oda müziği gibi) teşvik ederim.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

11- Okulun fiziksel şartları öğrencilerimin çalışmaları ve motivasyonları açısından yeterlidir.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

12- Öğrencilerimin çalmasını istediğim etüd,parça ya da eserleri seçerken öğrencilerin bilgi ve beceri düzeylerini göz önünde bulundururum.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

13- Öğrencilerimin çalmasını istediğim etüd,parça ya da eserleri seçerken öğrencilerin hem zevk alacağı hemde onları geliştirecek şekilde olmalarına dikkat ederim.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

14- Öğrencilerimin dönem içinde çalacağı etüd,parça ve eserleri seçerken öğrencilerimin fikirlerini de alırım.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

15- Öğrencilerimi verdiğim ödevleri ne şekilde çalışacakları hakkında bilgilendiririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

16- Ders içerisinde geriye dönüşler yapıp öğrencilerimin daha önce çalmış oldukları etüd, parça ya da eserleri tekrar dinlemeye önem veririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

17- Derslerime başlarken öğrencilerime dersle ilgili merak uyandıracak sorular sormaya dikkat ederim.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

18- Öğrencilerimi çaldıkları eserlerin bestecileri, yazıldığı dönem ve özellikleri hakkında araştırma yapmaları için teşvik ederim.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

19- Öğrencilerimin derslerde basit ezgiler kullanarak doğaçlama yapma bilgi ve becerileri kazanmalarına önem veririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

20- Öğrencilerimi sınav ya da konserlerde başarılı oldukları zaman ödüllendiririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

21- Öğrencilerimi başarılı oldukları sınav ya da konser haricinde, gösterdikleri gayret ve ilerleme için de ödüllendiririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

22- Öğrencilerimi ödüllendirmek çalgıdaki başarılarını olumlu yönde etkiler.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

23- Öğrencilerim derslere ilgisiz ve hazırlıksız geldikleri zaman cezalandırırım.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

24- Öğrencilerim ile ders dışında iletişim kurmaya özen gösteririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

25- Öğrencilerimin dersler ve okul dışındaki sosyal hayatları hakkında bilgi edinmeye önem veririm.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

26- Öğrencilerimin olumlu yanlarını vurgulayarak onları yaptıkları işlerde cesaretlendirip kendilerine olan güvenlerinin artmasına yardımcı olurum.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç

27- Öğrencilerime sorumluluklar vererek kendileriyle yarışmalarını sağlayıp onların başarı güdülerinin gelişmesine yardımcı olurum.

☐ tamamen ☐ büyük ölçüde ☐ kısmen ☐ çok az ☐ hiç